

**UCHWAŁA NR XVII/128/2016
RADY GMINY KOŁOBRZEG**

z dnia 31 maja 2016 r.

w sprawie przyjęcia Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Kołobrzeg na lata 2016-2021

Na podstawie art.18 ust.1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2016 r. poz. 446) oraz art.17 ust.1 pkt.1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2015 r. poz. 163 z późn. zm.¹⁾) **Rada Gminy Kołobrzeg uchwala, co następuje :**

§ 1. Przyjmuje się Strategię Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Kołobrzeg na lata 2016- 2021, która stanowi załącznik do niniejszej Uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Kołobrzeg .

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Gminy

mgr Julian Nowicki

¹⁾ zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2015 r. poz. 693, 1045, 1058, 1240, 1310, 1359, 1607, 1830 i 1893 oraz z 2016 r. poz. 195

Gmina Kołobrzeg

Gminna Strategia
Rozwiązywania
Problemów Społecznych

na lata 2016 – 2025

Spis treści

<u>SPIS TREŚCI</u>	3
<u>I. MERYTORYCZNE UZASADNIENIE OPRACOWANIA STRATEGII ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH</u>	5
1. <u>PODSTAWA PRAWNA STRATEGII, ZGODNOŚĆ Z PRAWEM WSPÓLNOTOWYM ORAZ STRATEGIAMI NARODOWYMI I EUROPEJSKIMI</u>	6
2. <u>POWIĄZANIE STRATEGII Z KRAJOWYMI AKTAMI PRAWNYMI</u>	6
2.1 <u>Zgodność z prawem wspólnotowym</u>	7
2.2 <u>Zgodność ze strategiami europejskimi</u>	8
2.3 <u>Zgodność z dokumentami krajowymi</u>	9
2.4 <u>Zgodność z regionalnymi i wojewódzkimi dokumentami strategicznymi</u>	10
<u>II. PROCES WYPRACOWANIA STRATEGII</u>	12
1. <u>PRZEBIEG PROCESU WYPRACOWANIA STRATEGII</u>	13
<u>III. CHARAKTERYSTYKA GMINY</u>	17
1. <u>POŁOŻENIE GEOGRAFICZNE</u>	17
2. <u>TURYSTYKA</u>	18
3. <u>GOSPODARKA GMINY</u>	18
3.1 <u>Przedsiębiorczość</u>	18
4. <u>LUDNOŚĆ GMINY</u>	21
4.1 <u>Demografia</u>	21
4.2 <u>Poziom życia</u>	23
4.3 <u>Mieszkalnictwo</u>	24
5. <u>INFRASTRUKTURA SPOŁECZNA GMINY KOŁOBRZEG</u>	25
5.1 <u>Oświata</u>	25
5.2 <u>Kultura</u>	27
5.3 <u>Służba zdrowia</u>	28
5.4 <u>Pomoc społeczna</u>	29
5.5 <u>Policja</u>	33
5.6 <u>Rekreacja i sport</u>	34
5.7 <u>Organizacje społeczne</u>	34
6. <u>DIAGNOZA SYTUACJI SPOŁECZNEJ GMINY</u>	36

<i>6.1 Analiza problemów społecznych Gminy Kołobrzeg na podstawie danych instytucji</i>	<i>36</i>
<i>6.2 Problemy i oczekiwania społeczne na podstawie ankiety</i>	<i>45</i>
<i>6.3 Analiza SWOT</i>	<i>51</i>
7. PLANOWANIE DZIAŁAŃ	53
<i>7.1 Misja i wizja Gminy Kołobrzeg</i>	<i>53</i>
<i>7.2 Prognoza zmian w zakresie objętym strategią</i>	<i>54</i>
<i>7.3 Cele strategiczne, operacyjne i zadania</i>	<i>57</i>
<i>7.4 Harmonogram wdrażania strategii</i>	<i>68</i>
<i>7.5 Ramy finansowe strategii</i>	<i>74</i>
<i>7.6 Programy</i>	<i>76</i>
<u>IV. MONITORING I EWALUACJA STRATEGII</u>	<u>77</u>
1. SYSTEM MONITOROWANIA STRATEGII	77
2. EWALUACJA STRATEGII	85
<u>ZAŁĄCZNIKI</u>	<u>88</u>
<u>WYKAZ SKRÓTÓW</u>	<u>93</u>
<u>SPIS WYKRESÓW I TABEL</u>	<u>93</u>

I. MERYTORYCZNE UZASADNIENIE OPRACOWANIA STRATEGII ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych jest dokumentem, który opisuje, wyjaśnia i wartościuje ten fragment rzeczywistości, od którego zależy stworzenie perspektywy godnego życia zarówno jednostki, jak i grupy społecznej jako całości. Jest planem działania ukierunkowanym na realizację przedsięwzięć w obszarze polityki społecznej w wymiarze długofalowym; zaś w praktyce powinien stanowić skuteczny instrument przejścia od fazy interpretacji zjawisk i procesów społecznych do fazy społecznej przemiany.

Stale wzrastający zakres zadań stawianych przed instytucjami pomocy społecznej spowodowany jest zwiększającym się ich ciężarem gatunkowym i stopniem trudności generowanym takimi czynnikami, jak np.: bezrobocie, wzrost kosztów związanych z ochroną zdrowia i rehabilitacją osób starszych i niepełnosprawnych, wyzwaniem, którym musi podołać współczesna rodzina. W celu ich realizacji powstały, bądź zostały znowelizowane akty prawne, a wśród nich art. 17 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. 2015 poz. 163 z późn. zm.), zobowiązujący samorząd Gminy do opracowania i realizacji Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych.

Pomoc społeczna jest instytucją polityki społecznej państwa, mającą na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężanie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości. Działania te opierają się na zasadach programowania, subsydiarności, koncentracji, elastyczności i otwartości. Istotą nowego modelu działania pomocy społecznej, kreującej politykę społeczną – a w jej obszarze strategię rozwiązywania problemów społecznych – jest jej uspołecznienie zarówno w procesie planowania, jak też realizacji.

Dobrem nadrzędnym Strategii rozwiązywania problemów społecznych jest człowiek – jego potrzeby zarówno w kontekście indywidualnym, jak i społecznym. Strategia jest dokumentem opisującym, analizującym i wartościującym zjawiska w tym obszarze rzeczywistości, od którego zależy stworzenie wizji godnego życia zarówno jednostki, jak też grupy społecznej jako całości; w praktyce stanowi skuteczny instrument realizacji przyjętych założeń dla osiągnięcia stanu określonego w wizji.

Państwo Członkowskie Unii Europejskiej ma obowiązek prowadzenia w ramach Unii wspólnych działań wspierających, uzupełniających i koordynujących w szeroko pojętej

dziedzinie ochrony ludności i rozwoju kapitału ludzkiego. Opracowanie Strategii jest warunkiem pozyskiwania zewnętrznych środków finansowych na realizację projektów dotyczących sfery społecznej zarówno z budżetu państwa, jak też funduszy Unii Europejskiej.

- **Podstawa prawna Strategii, zgodność z prawem wspólnotowym oraz strategiami narodowymi i europejskimi**

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Kołobrzeg tworzona jest z mocy ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. 2015 poz. 163 z późn. zm.), która w art. 17 ust. 1 pkt 1 nakłada na Gminy obowiązek „opracowania i realizacji gminnej Strategii rozwiązywania problemów społecznych ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka”.

Art. 17 ust. 1 pkt. 1 ustawy o pomocy społecznej określa zakres konstruowanej Strategii, w której priorytetowe działania wiążą się ściśle z opracowaniem programów pomocy społecznej, profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka. Ponadto art. 16b ust. 2 w/w ustawy wskazuje elementy, jakie powinna zawierać strategia, tj.

- diagnoza sytuacji społecznej,
- prognoza zmian w zakresie objętym strategią,
- cele strategiczne projektowanych zmian,
- kierunki niezbędnych działań,
- sposób realizacji Strategii oraz jej ramy finansowe,
- wskaźniki realizacji działań.

- **Powiązanie Strategii z krajowymi aktami prawnymi**

Gminna Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Kołobrzeg (GSRPS) jest zgodna z założeniami polityki państwa, a także ustaw kompetencyjnych nakładających na administrację rządową i samorządową określone obowiązki. Działania zawarte w Strategii oparte są na postanowieniach innych krajowych aktów prawnych, a w szczególności:

- Ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 roku o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. 2016 poz. 239 z późn. zm.);
- Ustawy z dnia 13 czerwca 2003 roku o zatrudnieniu socjalnym (Dz. U. z 2011 nr 43 poz. 225 z późn. zm.);
- Ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2015 poz. 1286.);
- Ustawy dnia z 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2016 poz. 224 z późn. zm.);
- Ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 roku o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. 2015, poz. 149 z późn. zm.);
- Ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 roku o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2011 nr 127 poz. 721 z późn. zm.);
- Ustawy z dnia 28 listopada 2003 roku o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. 2015, poz. 114 z późn. zm.);
- Ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2015 poz. 1390 z późn. zm.);
- Ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej z dnia 9 czerwca 2011 roku (Dz. U. z 2015 poz. 332 z późn. zm.);
- Ustawa z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz.U. 2016 poz. 169);
- Ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. 2015 poz. 163 z późn. zm.);
- Ustawy z dnia 11 września 2015 r. o zdrowiu publicznym (Dz. U. 2015 poz. 1916).

2.1 Zgodność z prawem wspólnotowym

Prawo wspólnotowe (*acquis communautaire*) nie ingeruje w systemowe rozwiązania w zakresie pomocy społecznej obowiązujące w państwach członkowskich Unii Europejskiej.

Funkcjonuje jednak polityka społeczna Unii koordynująca narodowe polityki społeczne w zakresie koniecznym z punktu widzenia funkcjonowania wspólnoty.

2.2 Zgodność ze strategiami europejskimi

Jednym z wiodących celów Unii Europejskiej jest wyrównywanie poziomu rozwoju krajów i regionów. Polska uczestniczy w polityce społeczno-gospodarczej Unii, co oznacza między innymi korzystanie z funduszy unijnych. W obszarze polityki społecznej jest to Europejski Fundusz Społeczny (Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady Nr 1304/2013), który jest głównym instrumentem wspierającym działania podejmowane w ramach:

Strategii na rzecz inteligentnego i zrównoważonego rozwoju sprzyjającego włączeniu społecznemu – Europa 2020

Strategia ta obejmuje trzy wzajemnie ze sobą powiązane priorytety:

- rozwój inteligentny: rozwój gospodarki opartej na wiedzy i innowacji;
- rozwój zrównoważony: wspieranie gospodarki efektywniej korzystającej z zasobów, bardziej przyjaznej środowisku i bardziej konkurencyjnej;
- rozwój sprzyjający włączeniu społecznemu: wspieranie gospodarki o wysokim poziomie zatrudnienia, zapewniającej spójność społeczną i terytorialną.

EFS jest głównym instrumentem wspierającym polityki i zadania priorytetowe, których celem jest osiągnięcie postępów w kierunku pełnego zatrudnienia, poprawy jakości i wydajności pracy, zwiększenie mobilności geograficznej i zawodowej pracowników w Unii. Poprawa systemów kształcenia i szkolenia, propagowanie włączenia społecznego oraz zapobieganie i zwalczanie ubóstwa. Fundusz ten przyczynia się tym samym do spójności gospodarczej, społecznej i terytorialnej.

Strategia Rozwoju Kapitału Ludzkiego 2020

Głównym celem Strategii Rozwoju Kapitału Ludzkiego jest rozwijanie kapitału ludzkiego poprzez wydobywanie potencjałów osób w taki sposób, by mogły one w pełni uczestniczyć w życiu społecznym, politycznym i ekonomicznym na wszystkich etapach życia.

Poza celem głównym w Strategii Rozwoju Kapitału Ludzkiego wyznaczono pięć celów szczegółowych:

- wzrost zatrudnienia;
- wydłużenie aktywności zawodowej i zapewnienie lepszej jakości funkcjonowania osób starszych;
- poprawa sytuacji osób i grup zagrożonych wykluczeniem społecznym;
- poprawa zdrowia obywateli oraz podniesienie efektywności opieki zdrowotnej;
- podniesienie poziomu kompetencji oraz kwalifikacji obywateli.

2.3 Zgodność z dokumentami krajowymi

Długookresowa Strategia Rozwoju Kraju - Polska 2030, której celem głównym jest poprawa jakości życia Polaków.

Średniookresowa Strategia Rozwoju Kraju 2020, która za jeden z celów stawia rozwój kapitału ludzkiego.

Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2010-2020: Regiony, Miasta, Obszary Wiejskie, która jako strategiczny cel polityki regionalnej wskazuje efektywne wykorzystywanie specyficznych regionalnych i innych terytorialnych potencjałów rozwojowych dla osiągnięcia celów rozwoju kraju – wzrostu, zatrudnienia i spójności.

Krajowy Program Rozwoju Ekonomii Społecznej, w którym określono kluczowe kierunki rozwoju ekonomii społecznej i przedsiębiorstw społecznych w Polsce.

Krajowy Program Przeciwdziałania Ubóstwu i Wykluczeniu Społecznemu 2020. Nowy wymiar aktywnej integracji.

Celem głównym jest trwale zmniejszenie liczby osób zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym o 1,5 mln osób oraz wzrost spójności społecznej.

W programie wyróżniono pięć celów operacyjnych:

1. Usługi dla aktywności i profilaktyki – ograniczenie wykluczenia dzieci i młodzieży.
Zapewnienie rodzinom z dziećmi dostępu do wysokiej jakości usług społecznych, który zwiększy szanse na aktywizację rodziców oraz umożliwi kompleksową profilaktykę zapobiegającą ubóstwu.

2. Gwarancje dla przyszłości młodzieży – stworzenie szansy dla młodzieży wejścia na rynek pracy i tworzenia rodzin. *Stworzenie spójnego systemu działań edukacyjnych, społecznych i zawodowych umożliwiającego młodzieży przygotowanie do wejścia na rynek pracy, zdobycie niezbędnych kompetencji oraz umiejętności ułatwiających włączenie społeczne, aktywność zawodową i rozwój rodziny.*
3. Aktywna osoba, zintegrowana rodzina, odpowiedzialne lokalne środowisko. *Rozwój systemu aktywnej integracji, działającego na rzecz aktywnego uczestnictwa w życiu społecznym i zawodowym osób, rodzin i środowisk zagrożonych wykluczeniem, umożliwiając łączenie ról społecznych zawodowych i rodzinnych oraz zwiększenie roli społeczności lokalnej opartych o zasadę partnerstwa publiczno-społecznego .*
4. Zapobieganie niepewności mieszkaniowej. *Zapewnienie dostępu do niedrogich mieszkań na wynajem umożliwiających stabilność rodzin i aktywizację zawodową rodzin oraz zapobieganie utracie mieszkania i bezdomności powodującej wykluczenie społeczne.*
5. Seniorzy – bezpieczni, aktywni i potrzebni. *Zapewnienie osobom starszym, niepełnosprawnym, zależnym przyjaznych form opieki i form aktywnego spędzania czasu oraz aktywnego włączania się osób starszych w życie publiczne i zawodowe.*

Krajowy Program Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2011-2016, którego cel główny brzmi: „ograniczenie używania narkotyków i związanych z tym problemów społecznych i zdrowotnych”.

Narodowy Program Zdrowia na lata 2016 – 2020 – działania przedstawione w Strategii są zgodne z założeniami zawartymi w w/w Programie, celem strategicznym Programu jest wydłużenie życia, poprawa zdrowia i związanej z nim jakości życia ludności oraz zmniejszenie nierówności społecznych w zdrowiu.

Narodowy Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

2.4 Zgodność z regionalnymi i wojewódzkimi dokumentami strategicznymi

Zgodność ze Strategią Rozwoju Gminy Kołobrzeg na lata 2016 – 2026

W Strategii wyodrębniono trzy zagadnienia strategiczne, do których sformułowano cele strategiczne, z których wynikają cele szczegółowe.

Zagadnienie strategiczne: Gmina Kołobrzeg jako całoroczny ośrodek turystyczno-rekreacyjny o znaczeniu krajowym.

I. Cel strategiczny: Rozwój funkcji turystyczno-rekreacyjnych.

1. Cel szczegółowy: Wydłużenie sezonu turystycznego.
2. Cel szczegółowy: Rozszerzanie zakresu i standardu świadczonych usług oraz podniesienie poziomu bezpieczeństwa przybywających gości.
3. Cel szczegółowy: Rozbudowa infrastruktury turystyki.
4. Cel szczegółowy: Stworzenie lokalnych produktów turystycznych.
5. Cel szczegółowy: Skuteczna promocja i marketing, skierowany do zdefiniowanych grup turystów, najbardziej pożądanym na tym terenie.
6. Cel szczegółowy: Pobudzenie nowych inwestycji w sektorze turystyki sektora prywatnego.
7. Cel szczegółowy: Kreowanie i rozwój turystyki w duchu zdrowia fizycznego i w zgodzie z ochroną środowiska naturalnego.

Zagadnienie strategiczne: Rozbudowa nowoczesnego systemu infrastruktury technicznej, jako podstawowego elementu działań na rzecz aktywizacji gospodarczej gminy i ochrony jej środowiska naturalnego.

II. Cel strategiczny: Nowoczesny system infrastruktury.

1. Cel szczegółowy: Poprawienie jakości dróg gminnych, krajowych, wojewódzkich, powiatowych oraz gminnych, a w tym także ulic i ścieżek rowerowych.
2. Cel szczegółowy: Poprawienie jakości zagospodarowania Gminy Kołobrzeg.
3. Cel szczegółowy: Stworzenie korzystnych warunków do rozwoju budownictwa jedno i wielorodzinnego.
4. Cel szczegółowy: Poprawienie bezpieczeństwa i komfortu mieszkańców gminy.
5. Cel szczegółowy: Ochrona i odbudowywanie ekosystemu.

Zagadnienie strategiczne: Zaangażowani mieszkańcy motorem napędowym rozwoju gminy Kołobrzeg.

III. Cel strategiczny: Budowanie otwartej i konkurencyjnej społeczności.

1. Cel szczegółowy: Pobudzanie aktywności i przedsiębiorczości wśród mieszkańców, walka z bezrobociem.
2. Cel szczegółowy: Integracja społeczeństwa lokalnego.
3. Cel szczegółowy: Krzewienie sportu i aktywności fizycznej.

4. Cel szczegółowy: Podwyższenie poziomu edukacji młodzieży.
5. Cel szczegółowy: Podwyższenie jakości opieki medycznej i profilaktyka zdrowotna.

Zgodność ze Strategią Rozwoju Województwa Zachodniopomorskiego do roku 2020

W strategii sformułowano sześć celów strategicznych, z których dwa odnoszą się do sfery gospodarczej, dwa do sfery przestrzennej i środowiska oraz dwa do sfery społecznej, są to:

- I. Wzrost innowacyjności i efektywności gospodarowania.
- II. Wzmacnianie mechanizmów rynkowych i otoczenia gospodarczego.
- III. Zwiększenie przestrzennej konkurencyjności regionu.
- IV. Zachowanie i ochrona wartości przyrodniczych, racjonalna gospodarka zasobami.
- V. Budowanie otwartej i konkurencyjnej społeczności.
- VI. Wzrost tożsamości i spójności społecznej regionu.

Inne dokumenty strategiczne:

- *Powiatowy Program Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych na lata 2011-2016*
- *Powiatowy Program Zapobiegania Przestępczości oraz Porządku Publicznego i Bezpieczeństwa Obywateli*
- *Wieloletni regionalny plan działań na rzecz promocji i upowszechniania ekonomii społecznej oraz rozwoju instytucji sektora ekonomii społecznej i jej otoczenia w województwie zachodniopomorskim na lata 2012-2020*
- *Wojewódzki program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie*
- *Program współpracy województwa zachodniopomorskiego z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego*
- *Wojewódzki program przeciwdziałania uzależnieniom*
- *Wojewódzki program wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej*
- *Strategia Rozwoju Polski Zachodniej 2020*

II. PROCES WYPRACOWANIA STRATEGII

Do prac nad wypracowaniem Strategii zaproszeni zostali przedstawiciele instytucji publicznych i organizacji społecznych z terenu Gminy.

1. Przebieg procesu wypracowania Strategii

Proces przygotowania dokumentu składał się z następujących etapów:

- organizacja procesu planowania strategicznego
- diagnoza sytuacji społecznej Gminy
- planowanie działań
- opracowanie dokumentu

Diagnoza sytuacji społecznej w Gminie zawiera następujące elementy:

- analizę sytuacji społecznej w Gminie w oparciu o dane statystyczne oraz opinie środowisk społecznych, przedstawicieli instytucji społecznych, mieszkańców (ankiety),
- analizę doświadczeń w rozwiązywaniu problemów społecznych,
- dotychczasową współpracę instytucji i organizacji społecznych na rzecz społeczności lokalnej,
- formułowanie wizji rozwoju społecznego Gminy.

Analiza problemów społecznych oraz zasobów społecznych w Gminie obejmuje:

- identyfikację i kategoryzację problemów społecznych w Gminie,
- określenie zasobów społecznych Gminy,
- badanie potrzeb społecznych oraz zakresu ich zaspokojenia.

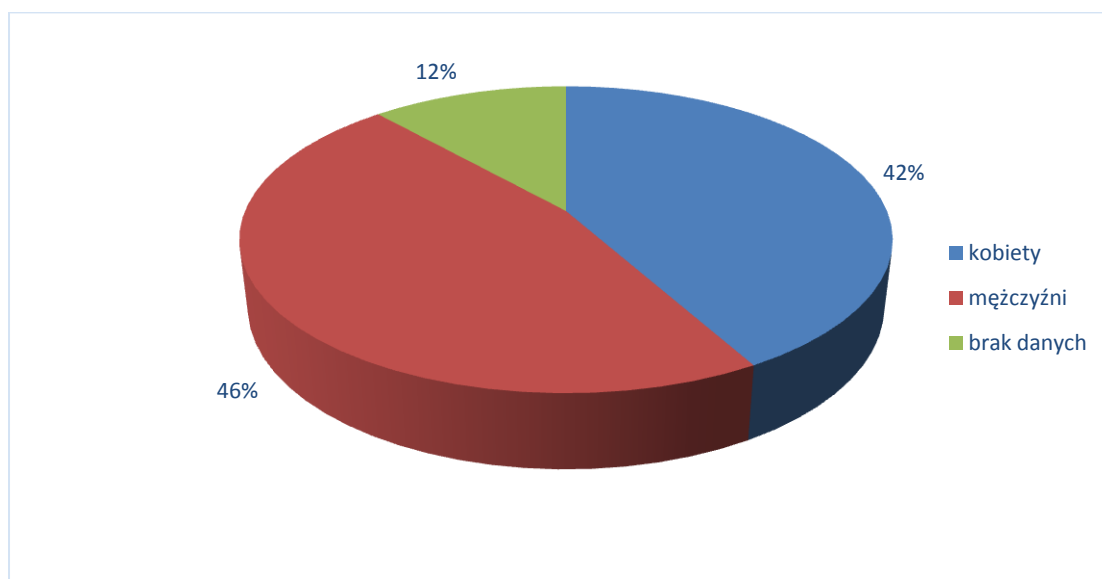
Formułowanie założeń strategii rozwiązywania problemów społecznych w oparciu o partycypację społeczną i zasady rozwoju społecznego:

- formułowanie misji rozwoju społecznego w korelacji z wizją rozwoju Gminy,
- formułowanie celów strategicznych,
- określanie celów oraz kierunków działań w Gminie,
- określanie sposobu zarządzania realizacją strategii,
- ustalenie zasad monitoringu,
- opracowanie procedur ewaluacji.

Bazą do opracowania diagnozy społecznej zawartej w strategii były materiały i analizy statystyczne gromadzone przez instytucje takie, jak: Urząd Gminy Kołobrzeg, baza danych regionalnych Głównego Urzędu Statystycznego www.stat.gov.pl, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kołobrzegu, Zakład Opieki Zdrowotnej, Gminna Biblioteka Publiczna, placówki oświatowe, oraz wyniki anonimowych ankiet na temat występujących w Gminie problemów i oczekiwań.

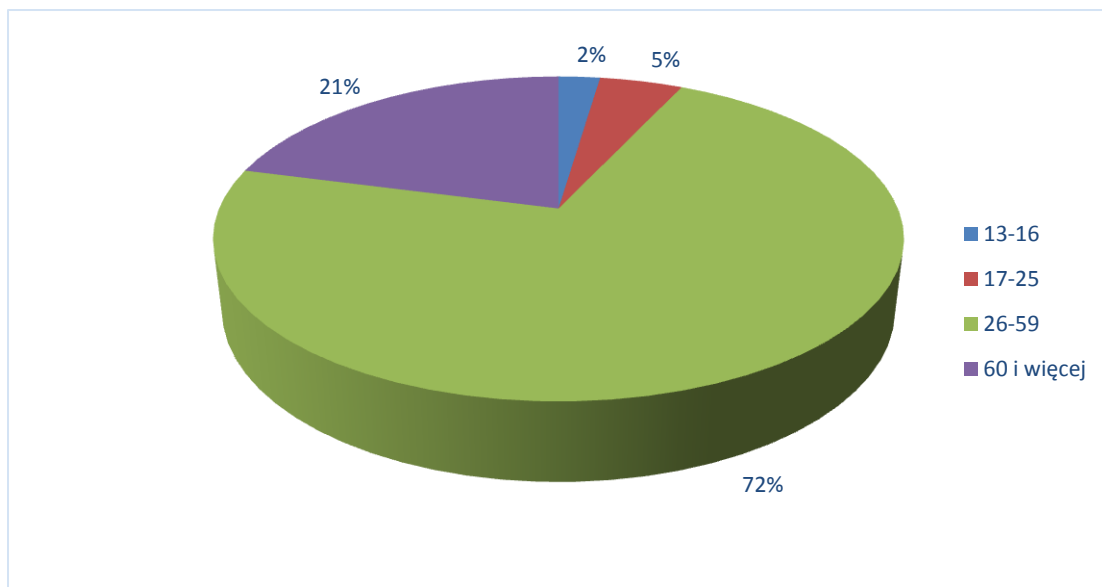
Elementem uspołecznienia procesu budowy GSRPS, było przeprowadzenie badania ankietowego skierowanego do mieszkańców - osób zainteresowanych uczestnictwem w życiu społecznym Gminy. W badaniu kwestionariuszowym udział wzięły łącznie 43 osoby (18 kobiet, 20 mężczyzn, w przypadku 5 ankiet odnotowano brak danych na temat płci).

Wykres 1. Udział respondentów ankiety w podziale na płeć. Źródło: opracowanie własne na podstawie analizy ankiet.

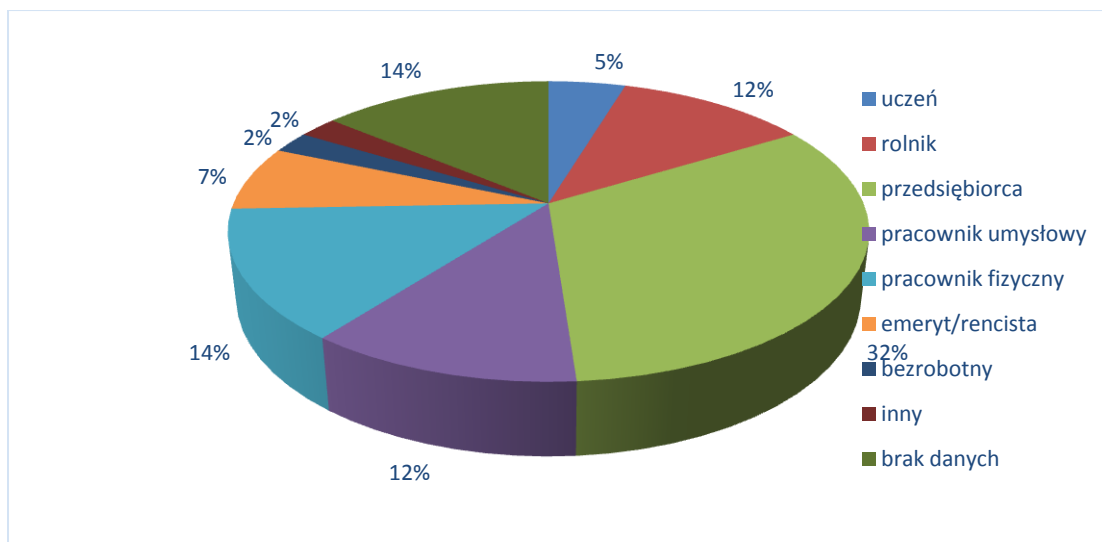
Najliczniejszą grupę wiekową stanowiły osoby mieszczące się w przedziale 26-59 lat - 31 osób. Druga pozycja przypadła natomiast grupie wiekowej 60 i więcej lat - było to 9 osób.

Wykres 2. Udział respondentów wg wieku. Źródło: opracowanie własne na podstawie analizy ankiet.

Pytani o aktywność zawodową mieszkańcy Gminy Kołobrzeg deklarowali się najczęściej jako przedsiębiorcy (14 osób) oraz jako pracownicy fizyczni (6 osób). W przypadku 6 ankiet nie odnotowano danych na temat zawodu respondenta.

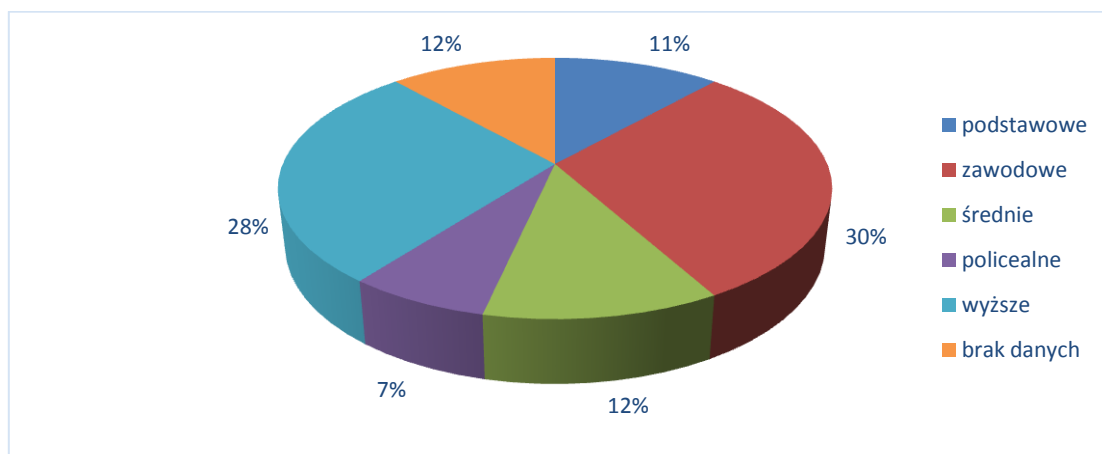
Wykres 3. Podział respondentów wg statusu zawodowego. Źródło: opracowanie własne na podstawie analizy ankiet.

Pod względem wykształcenia najliczniejszą grupą okazały się osoby posiadające wykształcenie zawodowe (13 osób) oraz wyższe (12 osób).

Wykres 4. Podział respondentów wg poziomu wykształcenia. Źródło: opracowanie własne na podstawie analizy ankiet.

ankiet.

W oparciu o uzyskane informacje i materiały został przygotowany dokument, który pozwoli na racjonalizację lokalnej polityki społecznej oraz wskaże obszary, które w najbliższym czasie powinny stać się przedmiotem szczególnej troski władz samorządowych. Oparcie przygotowania dokumentu strategicznego o proces partycypacji społecznej gwarantuje rzetelną diagnozę oraz wypracowanie adekwatnych do zdiagnozowanych problemów kierunków realizacji strategii. Przedłożony materiał został opracowany w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Kołobrzegu przy merytorycznym wsparciu eksperta zewnętrznego – Agnieszki Wróblewskiej.

III. CHARAKTERYSTYKA GMINY

2. Położenie geograficzne

Rysunek 1. Umiejscowienie Gminy Kołobrzeg w Powiecie Kołobrzeskim i w Województwie Zachodniopomorskim. Źródło: www.osp.org.pl.

Gmina wiejska Kołobrzeg położona jest w północno-zachodniej Polsce, w województwie zachodniopomorskim, w powiecie kołobrzeskim. Siedzibą Gminy jest miasto Kołobrzeg, które nie wchodzi w skład Gminy (jest osobną gminą miejską). Największymi miejscowościami w gminie są: Zieleniewo, Grzybowo i Drzonowo. Gmina graniczy z Miastem Kołobrzeg, Gminą Dygowo, Gminą Gościno, Gminą Siemyśl, Gminą Ustronie Morskie, Gminą Trzebiatów, od północy część granicy stanowi brzeg morski. W skład Gminy wchodzi 22 sołectwa: Błotnica, Bogucino, Bogusławiec, Budzistowo, Drzonowo, Dźwirzyno, Głowaczewo, Grzybowo, Karcino, Kądzielno, Korzystno, Niekanin, Nowogardek, Nowy Borek, Obroty, Przećmino, Rościęcino, Samowo, Sarbia, Stary Borek, Stramnica, Zieleniewo. Powierzchnia Gminy wynosi 144,03 km². Tereny leśne zajmują 11%, a użytki rolne 71% powierzchni gminy.

- **Turystyka**

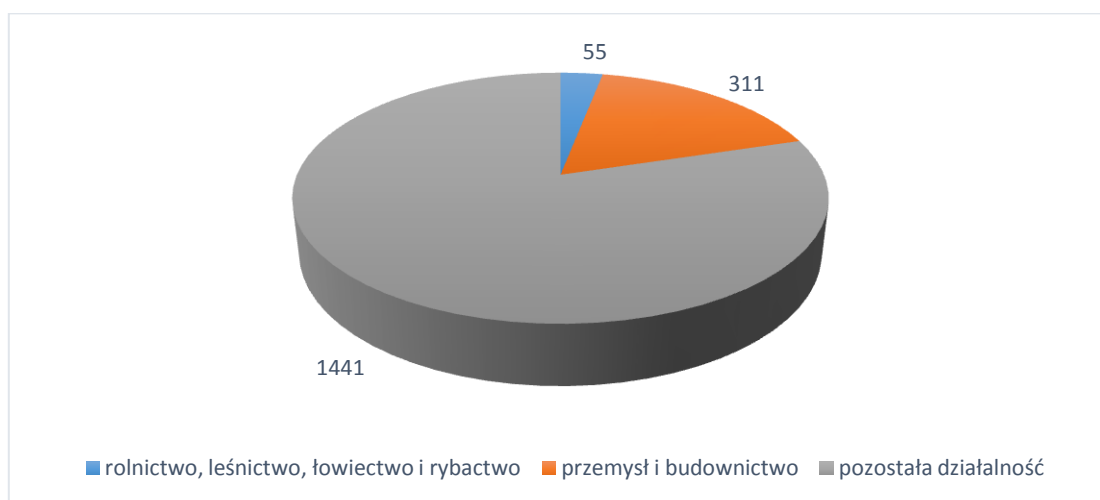
Gmina leży na Wybrzeżu Trzebiatowskim oraz na równinach: Gryfickiej i Białogardzkiej nad Morzem Bałtyckim. Obszar gminy urozmaicony jest niewielkimi wzniesieniami, porośnięty lasami, wśród których przepływa rzeka Parsęta dostępna dla kajaków. Przez zachodnią część przepływają rzeki Błotnica i Dębosznicza wpadające do największego w tym rejonie jeziora Resko Przymorskie. Głównymi centrami turystyki w Gminie Kołobrzeg są nadmorskie miejscowości Grzybowo i Dźwirzyno. W okresie wakacji liczba mieszkańców tych miejscowości rośnie kilkakrotnie. W obu tych miejscowościach znajduje się rozbudowana sieć restauracji, hoteli, pensjonatów i in. Przez teren Gminy wiedzie rowerowy szlak turystyczny o nazwie "Szlak Orlich Gniazd", zaczyna się w Grzybowie, biegnie dalej przez Dźwirzyno, Karcino, Sarbię, Nowogardek i kończy się we wsi Głowaczewo.

- **Gospodarka Gminy**

3.1 Przedsiębiorczość

Według raportu z CEIDG z dnia 22.01.2016 r. na terenie działa 1409 firm mających wskazane główne miejsce wykonywania działalności gospodarczej na terenie Gminy Kołobrzeg. W 2014 roku na terenie Gminy Kołobrzeg było zarejestrowanych 1807 podmiotów gospodarki narodowej wpisanych do rejestru REGON, spośród których 8 należało do sektora publicznego, a 1799 do sektora prywatnego. W ramach wszystkich przedsiębiorstw 80% wykonuje pozostałą działalność gospodarczą, 17% działa w ramach przemysłu i budownictwa, a 3% to rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo.

Wykres 5. Przedsiębiorstwa z terenu Gminy Kołobrzeg. Podział według rodzajów działalności PKD 2007.
Źródło: www.stat.gov.pl

W ramach sektora publicznego spośród 8 podmiotów 6 należy do państwowych i samorządowych jednostek prawa budżetowego. Z kolei sektor prywatny to przede wszystkim osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą (1545 jedn.), reszta to spółki handlowe (68 jedn.), spółki handlowe z udziałem kapitału zagranicznego (19 jedn.), spółdzielnie (5 jedn.), stowarzyszenia i organizacje społeczne (36 jedn.) oraz fundacje (1 jedn.).

Na przestrzeni lat 2012-2014 przybyło 50 nowych podmiotów gospodarczych. Przekłada się to na wzrost podatków oraz na wzrost liczby miejsc pracy w Gminie.

Odnosząc się do wskaźników podmiotów gospodarki narodowej - 10 tys. ludności (przyjętych dla celów porównawczych przez GUS), należy stwierdzić, że na 10 tys. ludności na terenie Gminy Kołobrzeg przypada 1723 firmy. Na 100 osób w wieku produkcyjnym 22,3 osób fizycznych prowadzi działalność gospodarczą. Odnosząc się do fundacji, stowarzyszeń i organizacji społecznych można powiedzieć, że na 10 tys. mieszkańców przypada 35 tego typu instytucji. Dokładne dane prezentuje poniższa tabela.

Tabela 1. Podmioty gospodarki narodowej – wskaźniki. Źródło: www.stat.gov.pl

Kategoria	Jednostka miary	Wartość wskaźnika		
		2012	2013	2014
podmioty wpisane do rejestru REGON na 10 tys. ludności	jed. gosp.	1 712	1 742	1 723
jednostki nowo zarejestrowane w rejestrze REGON na 10 tys. ludności	jed. gosp.	161	157	147
jednostki wykreślone z rejestru REGON na 10 tys. ludności	jed. gosp.	159	139	155

osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą na 100 osób w wieku produkcyjnym	jed. gosp.	22,3	22,6	22,3
fundacje, stowarzyszenia i organizacje społeczne na 10 tys. mieszkańców	jed. gosp.	29	33	35
podmioty nowo zarejestrowane na 10 tys. ludności w wieku produkcyjnym	jed. gosp.	241	235	221
podmioty na 1000 mieszkańców w wieku produkcyjnym	jed. gosp.	256,8	262,3	260,6

Najwięcej osób zatrudniają firmy z branży turystycznej, budowlanej oraz instytucje publiczne: szkoły i urzędy oraz ich jednostki podległe oraz zakłady przetwórstwa ryb. Największe przedsiębiorstwa na terenie Gminy Kołobrzeg – wykaz podmiotów zatrudniających ponad 9 pracowników:

1. Przedsiębiorstwo Usługowo-Handlowe „BET-DOM” sp. z o.o. Dźwirzyno
2. „WADOTAL” sp. z o.o. Kądzierzno
3. Przedsiębiorstwo Przetwórstwa Artykułów Spożywczych „ZGODA” sp. z o.o. Stary Borek
4. Zakład Ogólnobudowlany „POLDRÓG” s.c. Alicja, Józef Bąk Nowogardek
5. Hotele i Domy Wczasowe „DIAMENT” sp. z o.o. Grzybowo
6. Przeds. Wielobranżowe „MARWAR” s.c. Gajda T., Topczewski P., Topczewska L. Grzybowo
7. „OSIEDLE BAŁTYK” sp. z o.o. Grzybowo
8. „Usługowy Zakład Ogólnobudowlany Gałązka Kazimierz, Świniecki Leszek s.c.” Grzybowo
9. „BISPOL” Przemysław Wysocki s. j. Dźwirzyno
10. Zespół Szkół w Drzonowie, Drzonowo
11. Szkoła Podstawowa z oddziałami przedszkolnymi im. Jana Pawła II w Dźwirzynie
12. Dźwirzyńskie Towarzystwo Oświatowe, Dźwirzyno
13. „ŚNIEŻKA” Abram Gałęński s. j. Budzistowo
14. Szkoła Podstawowa z oddziałami przedszkolnymi im. Mieszka I w Drzonowie
15. Społeczne Gimnazjum, Dźwirzyno
16. „MARLIN” Anna i Piotr Topczewscy s.j. Grzybowo
17. „OPTIWOOD POLAND” sp. z o. o. Głowaczewo
18. ZOO CENTRUM sp. z o. o. Zieleniewo
19. Kołobrzesci Klub Kolarski „Nawrocki – Ziemia Grzybowska”, Grzybowo
20. Gminny Ośrodek Sportu, Turystyki i Rekreacji w Dźwirzynie, Dźwirzyno

21. Ośrodek Rehabilitacyjno – Wypoczynkowy „MAGNAT – SPA” s.c. Łukasz Wajs, Wacław Wajs, Grzybowo
22. Firma Usługowo-Handlowa s.c. Szczytowiec, Florkowska, Dźwirzyno
23. GRAND BALTIC sp. z o. o. Dźwirzyno
24. Hotel Senator sp. z o. o sp. komandytowa, Dźwirzyno
25. „Połowy Morskie Sokołowski, Kozakowski s. c.”, Zieleniewo
26. Spadło Przemysław Przedsiębiorstwo Robót Inżynieryjno – Budowlanych, Głowaczewo
27. Sprzedaż nawozów „AGRO” Piotr Zygnier, Grzybowo
28. Matyjach Radosław Daniel Usługi Brukarskie i Wodno – Kanalizacyjne, Sarbia
29. Usługowy Zakład Ogólnobudowlany – Instalacyjny Bogdan Kmita, Zieleniewo
30. EKOMECH Monika Horodecka, Grzybowo
31. „DORAKO” Roman Dziel, Budzistowo
32. Przedsiębiorstwo Turystyczne „RYBITWA” Stanisław Krechowicz, Dźwirzyno
33. „ANLECH” Anna Lechocka, Budzistowo
34. Kołowski Tomasz „T. K GASTRONOMIA”, Dźwirzyno
35. Wojciechowski Marek Przedsiębiorstwo Budowlane „ASTRID”, Grzybowo
36. Krawiectwo Lekkie „FEEMA” Elżbieta Badeńska, Niekanin
37. TFL POLAND Katarzyna Tyszkiewicz, Bezpraw

- **Ludność Gminy**

4.1 Demografia

Na koniec 2015 r. Gminę Kołobrzeg zamieszkiwało 10356 mieszkańców. Na przestrzeni ostatnich lat zauważa się tendencję wzrostową w liczbie mieszkańców Gminy: w roku 2015 populacja Gminy wzrosła o 281 osób w stosunku do roku 2013. Gęstość zaludnienia w Gminie wynosi 73 osoby na 1 km².

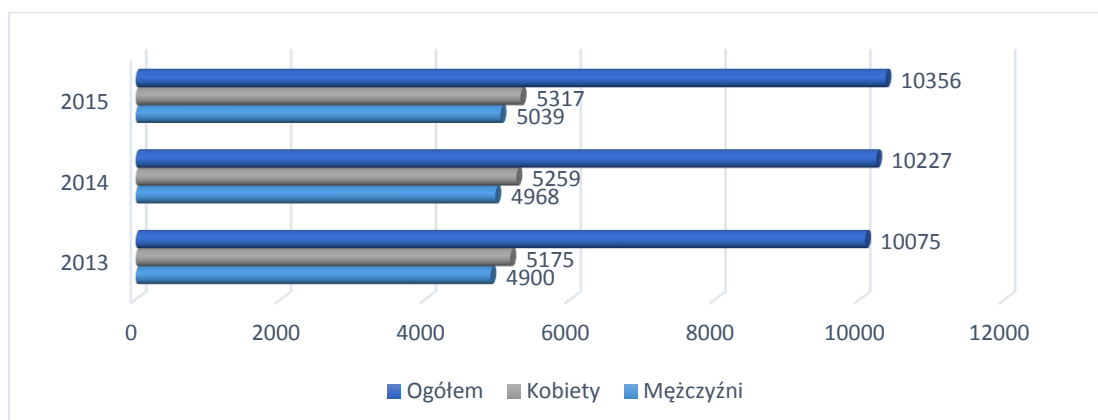
Tabela 2. Demografia Gminy Kołobrzeg. Źródło: dane UG Kołobrzeg.

Wyszczególnienie	Rok 2013	Rok 2014	Rok 2015
Ogółem	10075	10227	10356
Kobiety			
Ogółem	5175	5259	5317

0-17	1018	1021	1036
w. produkcyjny	3284	3321	3315
w. emerytalny	873	917	966
Mężczyźni			
Ogółem	4900	4968	5039
0-17	1032	1025	1040
w. produkcyjny	3509	3552	3563
w. emerytalny	359	391	436

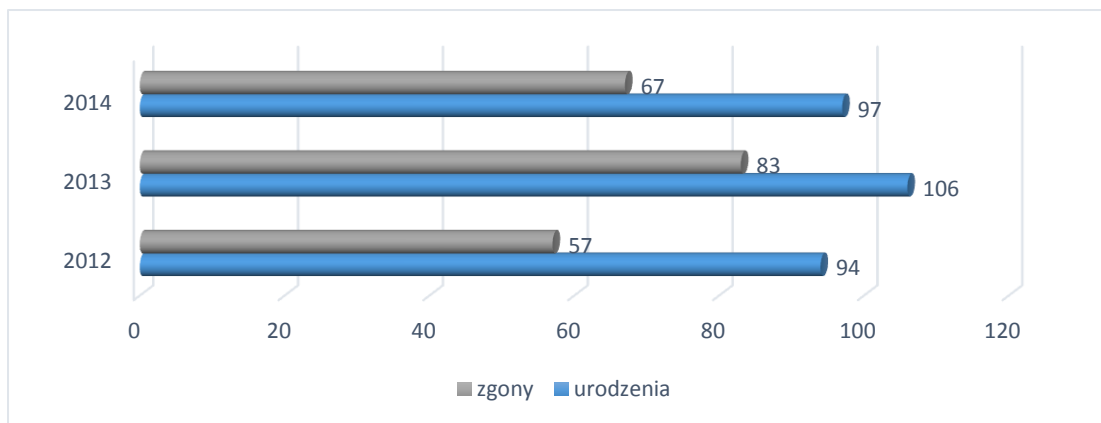
Wśród ogólnej liczby mieszkańców Gminy liczba kobiet przewyższa liczbę mężczyzn. W 2014 roku współczynnik feminizacji w Gminie wyniósł 105 (wg. GUS).

Wykres 6. Liczba mieszkańców Gminy Kołobrzeg w latach 2013-2015 w podziale na płeć oraz ogółem. Źródło: dane UG Kołobrzeg.

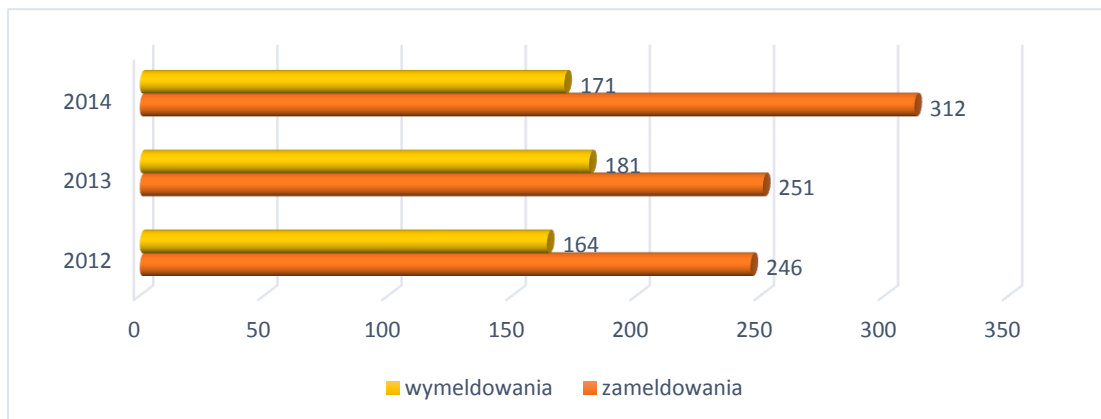
W latach 2012-2014 na terenie Gminy zanotowano dodatni przyrost naturalny. Ogólny bilans lat 2012-2014 wyniósł + 90 osób.

Wykres 7. Ruch naturalny ludności (urodzenia i zgony) w Gminie Kołobrzeg w latach 2012-2014. Źródło: dane GUS.

Również w przypadku salda migracji wskaźniki są dodatnie. Na przestrzeni lat 2012-2014 liczba zameldowań przewyższała liczbę wymeldowań. Saldo migracji dla lat 2012-2014 wynosi + 293 osoby.

Wykres 8. Migracje na terenie Gminy Kołobrzeg w latach 2012-2014. Źródło: dane GUS.

W 2014 roku wśród mieszkańców Gminy Kołobrzeg ponad połowa, to osoby w wieku produkcyjnym (66,1%), osoby w wieku przedprodukcyjnym (0-17 lat) stanowią 19,6%, natomiast osoby w wieku 60 lat i więcej (w przypadku kobiet) i 65 lat i więcej (w przypadku mężczyzn) stanowią 14,3% grupę osób. Należy zwrócić uwagę, że w poszczególnych latach w wieku produkcyjnym widoczna jest większa liczba mężczyzn niż kobiet, natomiast w wieku poprodukcyjnym liczba kobiet jest ponad dwukrotnie większa niż liczba mężczyzn, co wiąże się z większą umieralnością mężczyzn w tym przedziale wiekowym. Widoczny jest wzrost liczby osób w wieku produkcyjnym i przedprodukcyjnym, co jest zjawiskiem korzystnym dla Gminy, zwiększa się także liczba osób w wieku poprodukcyjnym.

4.2 Poziom życia

W 2014 r. dochody Gminy Kołobrzeg w przeliczeniu na jednego mieszkańca wyniosły

3963 zł, przy wydatkach w wysokości 3819 zł. W tym samym roku wydatki na pomoc społeczną i pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej wyniosły 11,7% całości wydatków gminnego budżetu 4653,4 tys. zł (wzrost o 0,9 punktu procentowego w stosunku do roku poprzedniego). W 2014 roku w Powiecie Kołobrzeskim wydatki na pomoc społeczną i pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej wyniosły 17,3% wydatków budżetu.

4.3 Mieszkalnictwo

Przeciętna powierzchnia użytkowa jednego mieszkania wynosi w Gminie Kołobrzeg 112 m² (2014 r.). W tym samym roku gminne wydatki przeznaczone na gospodarkę mieszkaniową wyniosły 0,9% ogółu wydatków budżetowych przy 1,5% dochodu z tego samego tytułu.

Tabela 3. Zasoby mieszkaniowe w Gminie Kołobrzeg. Źródło: dane GUS www.stat.gov.pl

	Jednostka miary	2012	2013	2014
ZASOBY MIESZKANIOWE				
Zasoby mieszkaniowe wg lokalizacji				
Ogółem				
<i>mieszkania</i>	mieszk.	3 917	4 008	4 071
<i>izby</i>	izba	18 920	19 335	19 578
<i>powierzchnia użytkowa mieszkań</i>	m ²	436 899	448 737	456 493
Budynki mieszkalne w Gminie				
Ogółem	bud.	2 318	2 364	2 394
Mieszkania wyposażone w instalacje techniczno-sanitarne				
Ogółem				
<i>wodociąg</i>	mieszk.	3 877	3 969	4 032
<i>ustęp splukiwany</i>	mieszk.	3 838	3 930	3 993
<i>łazienka</i>	mieszk.	3 772	3 864	3 927
<i>centralne ogrzewanie</i>	mieszk.	3 643	3 736	3 799
Mieszkania wyposażone w instalacje - w % ogółu mieszkań				
<i>wodociąg</i>	%	99,0	99,0	99,0
<i>łazienka</i>	%	96,3	96,4	96,5
<i>centralne ogrzewanie</i>	%	93,0	93,2	93,3
Zasoby mieszkaniowe – wskaźniki				
<i>przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania</i>	m ²	111,5	112,0	112,1

przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania na 1 osobę	m ²	42,6	43,4	43,5
mieszkania na 1000 mieszkańców	mieszk.	381,8	387,8	388,3

- **Infrastruktura społeczna Gminy Kołobrzeg.**

5.1 Oświata

Gmina Kołobrzeg jest organem prowadzącym dla dwóch szkół publicznych:

1. Zespół Szkół w Drzonowie
2. Szkoła Podstawowa im. Jana Pawła II w Dźwirzynie

Zespół Szkół w Drzonowie:

- liczba uczniów – 263, w tym 6 uczniów z niepełnosprawnościami sprzężonymi oraz 21 uczniów w oddziale przedszkolnym przy szkole podstawowej.
- liczba oddziałów – 15, w tym 1 przedszkolny
- liczba pracowników pedagogicznych – 33

W Zespole Szkół prowadzone są programy rządowe tj.:

- Wyprawka szkolna
- Pomoc Państwa w Zakresie Dożywiania
- „Owoce i warzywa” w szkole
- „Szlanka mleka”

Prowadzone są również programy profilaktyczne, tj.:

- „Nie pal przy mnie proszę”
- „Zbieramy zużyte baterie, makulaturę i nakrętki”
- „Znajdź właściwe rozwiązanie”
- „Mikołajkowy skok wzwyż”
- „Trzymaj formę”
- „Bieg z wiatrakami”
- Oraz konkursy przedmiotowe i interdyscyplinarne organizowane przez Kuratorium Oświaty.

Do Zespołu Szkół dowożonych jest 125 dzieci, transportem zbiorowym.

W skład infrastruktury Zespołu Szkół wchodzi dwa wolnostojące jedno piętrowe budynki, szkoły podstawowej oraz gimnazjum. Budynki są przedzielone boiskiem szkolnym.

Szkoła Podstawowa im. Jana Pawła II w Dźwirzynie:

- liczba uczniów – 131, w tym 4 uczniów z niepełnosprawnościami sprzężonymi oraz 17 uczniów w oddziale przedszkolnym przy szkole podstawowej.
- liczba oddziałów – 7, w tym 1 przedszkolny
- liczba pracowników pedagogicznych – 14

W Szkole Podstawowej prowadzone są następujące Programy rządowe:

- Wyprawka szkolna
- Pomoc Państwa w zakresie dożywiania
- „Owoce i warzywa w szkole”
- „Szlanka mleka”

Oraz inne:

- Program ekologiczny „Sprzątanie świata”
- Program społeczny „Góra grosza”
- Program ekologiczny „Zbieramy zużyte baterie”
- „Mleko w szkole”
- Zachowaj trzeźwy umysł”
- „Bezpieczny Puchatek”
- „Trzymaj formę”
- Konkursy przedmiotowe i interdyscyplinarne organizowane przez Kuratorium Oświaty.

Do Szkoły Podstawowej dowożonych jest 85 uczniów. Budynek szkoły jest jedno piętrowy, powierzchnia użytkowa wynosi 982,53m².

Na terenie Gminy Kołobrzeg nie ma publicznych przedszkoli. Placówki, które funkcjonują na terenie Gminy są placówkami niepublicznymi i są to:

- Niepubliczne Przedszkole „Różany Dworek” w Zieleniewie – liczba dzieci – 100,
- Niepubliczne Przedszkole „Morska Kraina” w Drzonowie – liczba dzieci – 19,
- Niepubliczne Przedszkole „Muszelka” w Grzybowie – liczba dzieci – 15,
- Wiejskie Ognisko Przedszkolne TPD „Słoneczko” w Budzistowie – liczba dzieci – 6,
- Wiejskie Ognisko Przedszkolne TPD „Żuczki” w Starym Borku – liczba uczniów – 12,
- Wiejskie Ognisko Przedszkolne TPD „Troskliwe Misie” w Zieleniewie – liczba dzieci – 23.¹

¹ Dane nt. liczby uczniów i dzieci w placówkach przedszkolnych wg stanu na styczeń 2016 r. Źródło: Dane UG Kołobrzeg.

5.2 Kultura

Biblioteka Publiczna w Gminie Kołobrzeg

Biblioteka znajduje się w miejscowości Zieleniewo, posiada dwie filie w Drzonowie oraz w Budzistowie. Biblioteka Publiczna w Gminie Kołobrzeg w latach 2010-2015 brała udział w programie realizowanym na podstawie porozumienia zawartego w 2009 roku pomiędzy Orange Polska, Ministerstwem Kultury i Dziedzictwa Narodowego, Ministerstwem Administracji i Cyfryzacji i Fundacją Rozwoju Społeczeństwa Informacyjnego „Akademia Orange dla Bibliotek”, którego celem było wspieranie rozwoju społeczeństwa informacyjnego. W konsekwencji Fundacja Orange przekazała dotację pieniężną na całkowite pokrycie kosztów z tytułu opłat abonamentowych oraz sprzętowych niezbędnych do zapewnienia dostępu do Internetu w placówce głównej i filiach, a także na zakup materiałów oraz prowadzenia projektów o charakterze edukacyjnym.

W ramach programu „Edukacja z Internetem” biblioteka otrzymała od Fundacji pakiet „Bezpieczny Internet”. Biblioteki w ramach tego projektu przeprowadziły zajęcia mające na celu uświadomienie dzieciom podstawowych zasad bezpiecznego korzystania z sieci. Dodatkowo przy każdym stanowisku komputerowym umieszczone zostały broszurki edukacyjne „Poznaj bezpieczny Internet”.

Biblioteka uczestniczyła również w programie Biblioteki Narodowej „Zakup nowości wydawniczych dla bibliotek”. Otrzymana dotacja w kwocie 28282 zł przeznaczona została na zakup książek specjalistycznych i edukacyjnych, za jedną trzecią kwoty zakupiono książki dla dzieci i młodzieży.

Liczba zarejestrowanych czytelników stale wzrasta. W roku 2012 zarejestrowanych było 397 czytelników, w 2015 roku 475. Wśród czytelników biblioteki szczególną grupę stanowią dzieci z różnego rodzaju problemami natury wychowawczej. Są to dzieci nadpobudliwe oraz mające problemy w przyswajaniu wiedzy szkolnej. Biblioteka ściśle współpracuje ze świetlicą „Towarzystwa Przyjaciół Dzieci” – pogadanki oraz czytanie bajek najmłodszym.

Przy bibliotece kolejny rok działa grupa rękodzielniczo – plastyczna Izba Twórczości Swobodnej – SCRAPBINIEC, członkiniami są panie, które wykonują przeróżne ozdoby, kosze, galanterię stołową, robią biżuterię, kartki świąteczne i okolicznościowe. Wykorzystują techniki: decoupage, scrapbookingu i quillingu, filcowania, papierowej wikliny, haftu, szydełkowania i in. Prezentują swe prace na kiermaszach świątecznych i innych (np.: Wigilia Wsi Polskiej czy dożynki).

5.3 Służba zdrowia

Prywatna Specjalistyczna Praktyka Lekarska Dariusz Blocher

Zasoby kadrowe ośrodka:

- Lekarz POZ – 1,
- Pielęgniarka praktyki – 2,
- Pielęgniarka rodzinna – 1.

Średnio w ciągu roku na jednego pacjenta przypada 6-7 porad lekarskich.

- w roku 2013 udzielono 9692 świadczeń lekarskich,
- w roku 2014 udzielono 12040 świadczeń lekarskich,
- w 2015 roku udzielono 12397 świadczeń lekarskich.

Problemy zdrowotne mieszkańców Gminy Kołobrzeg (pacjenci zadeklarowani do ww. przychodni) to:

- choroby stawów z dolegliwościami bólowymi kręgosłupa, bioder i kolan u pacjentów w wieku powyżej 50 roku życia,
- choroby układu krążenia: nadciśnienie tętnicze, wysoki poziom cholesterolu,
- cukrzyca,
- nowotwory (u mężczyzn dominuje nowotwór płuc, u kobiet nowotwór piersi,
- atopia i choroby alergiczne u dzieci,
- choroby ginekologiczne kobiet powyżej 35 roku życia.

Prowadzona jest również profilaktyka zdrowotna dzieci i młodzieży. Wykonywane są bilanse zdrowia według określonych grup wiekowych, kierowanie do poradni lekarskich w celu objęcia opieką specjalistyczną. Prowadzone są indywidualne rozmowy z rodzicami dzieci oraz z dziećmi na temat racjonalnego odżywiania, przeciwdziałaniu otyłości, eliminacji różnego rodzaju alergenów, mobilizacji do aktywności fizycznej. Praktyka lekarza rodzinnego w Drzonowie od lat realizuje programy profilaktyczne NFZ tj.: wczesnego wykrywania chorób układu krążenia i cukrzycy.

2.4 Pomoc społeczna

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kołobrzegu jest gminną jednostką organizacyjną i budżetową utworzoną do realizowania zadań własnych i zadań zleconych Gminy z zakresu pomocy społecznej. Zadaniem Ośrodka jest umożliwienie osobom i rodzinom przezwycięzenie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie samodzielnie pokonać wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości oraz zapobieganie powstawaniu takich sytuacji. Wspieranie osób i rodzin w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia ich niezbędnych potrzeb życiowych i umożliwienie im życia w warunkach odpowiadających godności człowieka oraz doprowadzenia do możliwie pełnego usamodzielnienia osób i rodzin oraz integracji ze środowiskiem. Ośrodek realizuje zadania w zakresie pomocy społecznej zlecone samorządowi gminnemu i zadania własne w trybie określonym przepisami ogólnie obowiązującymi. Realizując zadania pomocy społecznej Ośrodek współpracuje z organami administracji rządowej i samorządowej, GKRPA, organizacjami pozarządowymi, kościołami, związkami wyznaniowymi oraz osobami fizycznymi i prawnymi.

W roku 2015 struktura organizacyjna GOPS obejmowała 14 etatów: kierownik, zastępca kierownika, 5 pracowników socjalnych oraz 7 pozostałych pracowników. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej świadczy pomoc dla mieszkańców Gminy w różnej formie. Ogólnie w 2015 roku z pomocy skorzystało 175 rodzin. Przyznano świadczenia 258 osobom. W 2015 roku 175 rodzin zostało objętych pracą socjalną, realizowano 24 kontrakty socjalne.

Tabela 4. Dane o korzystających z pomocy i wsparcia. Źródło: dane GOPS Kołobrzeg.

	2012	2013	2014
Osoby i rodziny, którym udzielono wsparcia			
Liczba osób	274	281	274
Osoby, którym przyznano świadczenie			
Liczba osób W tym:	264	272	265
Osoby długotrwale korzystające	120	126	120
Wiek 0-17	109	106	95
Wiek produkcyjny	131	138	138
Wiek poprodukcyjny	24	28	32

Liczba rodzin	174	181	181
Liczba osób w rodzinach	521	501	497

Jak wynika z powyższych danych, liczba świadczeniobiorców pomocy społecznej wzrasta.

Jedną z form pomocy oferowaną przez OPS jest praca socjalna świadczona na rzecz poprawy funkcjonowania osób i rodzin w ich środowisku społecznym. Praca jest ukierunkowana na przywrócenie utraconej lub ograniczonej zdolności samodzielnego funkcjonowania osoby lub rodziny. Praca socjalna świadczona jest osobom i rodzinom bez względu na uzyskiwany dochód.

Tabela 5. Liczba udzielonych świadczeń w latach 2012-2014. Źródło: dane GOPS Kołobrzeg.

Rok	2012	2013	2014
Zasiłek rodzinny i dodatki /liczba rodzin/	366	315	274
Zasiłek pielęgnacyjny /liczba świadczeń/	2320	2161	2184
Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka /liczba świadczeń/	105	69	89
Świadczenie pielęgnacyjne /liczba świadczeń/	606	530	423
Zasiłek dla opiekuna /liczba świadczeń/	x	x	188
Specjalny zasiłek opiekuńczy /liczba świadczeń/	x	0	0

GOPS w Kołobrzegu wykonuje także zadania wynikające z ustawy osobom uprawnionym do alimentów.

Tabela 6. Liczba osób korzystających z funduszu alimentacyjnego. dane GOPS Kołobrzeg.

Rok	2012	2013	2014
Liczba rodzin korzystających z funduszu alimentacyjnego	70	66	64
Liczba osób korzystających z funduszu alimentacyjnego	89	87	89

Ze świadczenia przyznanego w ramach wieloletniego programu „Pomoc Państwa w zakresie dożywiania” w 2015 r. skorzystało 82 dzieci z 48 rodzin, w 2014 r. z dożywiania korzystało 76 dzieci z 43 rodzin, w 2013 r. korzystało 90 dzieci z 46 rodzin.

GOPS prowadzi również odpłatność za pobyt w domu pomocy społecznej mieszkańców z terenu Gminy Kołobrzeg. W latach 2012-2014 opłacano pobyt za 11 mieszkańców w domu pomocy społecznej.

Dwa projekty socjalne realizowane w 2015 roku przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kołobrzegu na rzecz aktywizacji i integracji seniorów pokazały, że w Gminie Kołobrzeg istnieje potencjał w postaci zaangażowanych, pełnych energii i optymizmu seniorów, którzy chcieliby wykorzystać swoją energię i umiejętności na rzecz lokalnego środowiska. Gminny Klub Seniora, który powstał w 2015 roku przy GOPS Kołobrzeg ma na celu stworzenie seniorom możliwości aktywnego uczestnictwa w życiu społecznym i kulturalnym Gminy. Zajęcia proponowane w Klubie mają charakter głównie integracyjny, aktywizacyjny i edukacyjny. Stworzona została możliwość przeciwdziałania poczuciu osamotnienia, wykluczenia i marginalizacji społecznej osób starszych, a seniorzy mają możliwość integracji, wymiany doświadczeń, poglądów, realizacji własnych pasji i zainteresowań.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Kołobrzeg

Podstawą prawną działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych w Gminie jest ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz ustawy dnia z 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii. Zgodnie z przepisami wyżej wymienionej ustawy samorząd gminny zobowiązany jest do prowadzenia działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracji społecznej osób uzależnionych od alkoholu. Realizacja tych zadań prowadzona jest w postaci Gminnego programu Profilaktyki i Rozwiązywania problemów Alkoholowych oraz Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Kołobrzeg uchwalanych corocznie przez Radę Gminy Kołobrzeg. Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na rok 2016 został przyjęty Uchwałą Nr XIV/93/2016 Rady Gminy Kołobrzeg z dnia 19 stycznia 2016 roku.

Podstawowe cele Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w roku 2016:

1. Zapobieganie powstawaniu nowych problemów alkoholowych.
2. Zmniejszenie rozmiarów problemów, które aktualnie występują.
3. Zwiększenie zasobów niezbędnych do radzenia sobie z już istniejącymi problemami.

4. Zwiększenie efektów rehabilitacji osób uzależnionych i współuzależnionych.
5. Zwiększenie świadomości społecznej w obszarze problemów alkoholowych.
6. Objęcie pomocą większej liczby osób uzależnionych od alkoholu.
7. Zmniejszenie poczucia bezradności w poszukiwaniu pomocy.
8. Udzielanie pomocy dzieciom z rodzin z problemem alkoholowym.

Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Kołobrzeg na rok 2016 został przyjęty Uchwałą NR XIV/94/2016 Rady Gminy Kołobrzeg z dnia 19 stycznia 2016 roku.

Realizatorem Programu jest GKRPA w Gminie Kołobrzeg. Podstawowe cele Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Kołobrzeg na rok 2016:

1. Zapobieganie powstawaniu uzależnień związanych z narkotykami.
2. Ograniczanie szkód zdrowotnych i społecznych związanych z używaniem substancji psychoaktywnych.

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych (GKRPA)

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych działa w oparciu o ustawę z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz ustawę z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii.

Wszyscy członkowie GKRPA posiadają odpowiednie przeszkolenie w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz dodatkowe szkolenia podnoszące kwalifikacje do pracy w/w zakresie. GKRPA w Kołobrzegu inicjuje, koordynuje działania w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień na terenie Gminy. W ramach działalności GKRPA zajmuje się wspieraniem osób uzależnionych i ich rodzin, kształtowaniem zdrowego stylu życia oraz pomaga rodzinom w trudnych sytuacjach życiowych. Członkowie GKRPA w trakcie diagnozowania problemu uzależnienia mają możliwości kierowania członków rodzin wymagających wsparcia do instytucji pomocowych.

Na terenie Gminy działa punkt konsultacyjno-informacyjny dla osób z problemem alkoholowym w 2014 roku z porad skorzystało 91 osób z problemem alkoholowym, w 2015 roku 74 osoby z problemem alkoholowym.

Zespół Interdyscyplinarny

Zespół Interdyscyplinarny realizuje cele i zadania określone w Gminnym Programie Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie. Zadaniem Zespołu Interdyscyplinarnego jest integrowanie i koordynowanie działań przedstawicieli różnych podmiotów oraz specjalistów w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie w szczególności przez:

- diagnozowanie problemu przemocy w rodzinie,
- podejmowanie działań w środowisku zagrożonym przemocą w rodzinie mających na celu przeciwdziałanie temu zjawisku,
- inicjowanie interwencji w środowisku dotkniętym przemocą w rodzinie,
- rozpowszechnienie informacji o instytucjach, osobach i możliwości udzielenia pomocy w środowisku lokalnym,
- inicjowanie działań w stosunku do osób stosujących przemoc w rodzinie.

Zespół Interdyscyplinarny działa na podstawie porozumień zawartych pomiędzy Wójtem Gminy Kołobrzeg a podmiotami, których przedstawiciele wchodzi w jego skład. Członkowie Zespołu Interdyscyplinarnego wykonują zadania w ramach obowiązków służbowych i zawodowych. W skład Zespołu wchodzi przedstawiciele policji, pomocy społecznej, gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, oświaty, ochrony zdrowia oraz kuratorzy sądowi.

2.5 Policja

Zestawienie przeprowadzonych postępowań przygotowawczych w Posterunku Policji w Dźwirzynie w latach 2013-2015.

Tabela 7: Liczba przeprowadzonych postępowań przygotowawczych w Posterunku Policji w Dźwirzynie.. Źródło: dane Policji.

	2013	2014	2015
Zarejestrowane postępowania przygotowawcze, ŁĄCZNIE	192	154	124
Kradzież mienia i kradzież z włamaniem	60	66	40
Sprawy dotyczące nietrzeźwych kierujących pojazdami mechanicznymi i rowerami oraz naruszającymi zakazy sądowe	56	25	31
Sprawy dotyczące przemocy w rodzinie	11	7	2
Sprawy dotyczące zniszczenia mienia	13	9	7
Sprawy, w których sprawcami byli nieletni	2	-	-

Z danych Policji wynika, iż w Gminie Kołobrzeg w ostatnich latach nie zanotowano poważniejszych przestępstw.

2.6 Rekreacja i sport

Gminne Centrum Sportu i Rekreacji w Dźwirzynie

Administratorem hali sportowej jest Gminny Ośrodek Turystyki i Gospodarki Komunalnej w Kołobrzegu z siedzibą w Dźwirzynie. Hala sportowa jest otwarta codziennie, jest udostępniana na realizację zadań dydaktycznych w zakresie wychowania fizycznego dla młodzieży uczącej się w Dźwirzynie. Obiekt udostępniany jest także osobom fizycznym i grupom zorganizowanym. Z hali sportowej korzystać mogą:

- grupy zorganizowane,
- dzieci i młodzież szkolna pod nadzorem nauczyciela,
- kluby i sekcje sportowe pod nadzorem instruktora lub trenera,
- zakłady pracy, instytucje i organizacje,
- osoby fizyczne,
- dzieci do lat 7 wyłącznie pod opieką osób pełnoletnich.

W Gminie Kołobrzeg działają następujące kluby sportowe:

- UKS Chrobry Drzonowo
- UKS Błękitni
- KS Resko Karcino
- Gminny Klub Szachowy Solny Grzybowo

2.7 Organizacje społeczne

Zgodnie z zapisami ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 roku o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, Rada Gminy Kołobrzeg corocznie uchwała Program współpracy Gminy Kołobrzeg z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego. Przedmiotowy program określa kierunki, obszary, zadania współpracy jednostki samorządu terytorialnego z organizacjami pozarządowymi. Głównym celem współpracy Gminy z organizacjami jest budowanie społeczeństwa obywatelskiego oraz zwiększenie stopnia zaspokajania potrzeb społecznych mieszkańców.

Na terenie Gminy Kołobrzeg działają następujące organizacje pozarządowe:

Stowarzyszenie Społeczno-Sportowe „Inicjatywa Grzybowska”

Zakres działania stowarzyszenia obejmuje:

- kreowanie polityki i kierunków rozwoju społeczno-gospodarczego we współpracy z organami samorządowymi gminy,
- prowadzenie działalności informacyjno-promocyjnej i szkoleniowej,
- podejmowanie i wspieranie wszelkich inicjatyw społecznych, w tym dotyczących spraw: przeciwdziałania bezrobociu, rozwoju demokracji lokalnej, oświaty, kultury, ekologii, historii, powodujących tworzenie warunków do powstania i rozwoju społeczeństwa obywatelskiego w gminach i regionie,
- upowszechnianie kultury fizycznej i sportu,
- działalność wspomagająca rozwój gospodarczy oraz rozwój wspólnot i społeczności lokalnych,
- prowadzenie działalności na rzecz podniesienia poziomu życia mieszkańców,
- podejmowanie działań na rzecz integracji europejskiej oraz rozwijanie kontaktów i współpracy między społecznościami,
- pozyskiwanie funduszy zewnętrznych na rzecz lokalnych inicjatyw obywatelskich,
- podtrzymywanie i promowanie tradycji narodowej, pielęgnowanie polskości, rozwoju kultury i ochrony dziedzictwa narodowego.

Stowarzyszenie Społeczno-Kulturalne Sołtysów Gminy Kołobrzeg

Celem Stowarzyszenia jest:

1. Reprezentowanie i obrona wspólnych i prawnych interesów sołtysów, jako przedstawicieli społeczności wiejskich i samorządów mieszkańców wsi.
2. Podejmowanie działań na rzecz podnoszenia kwalifikacji oraz sprawności kulturalno-społecznej samorządowej służby sołtysów.

Stowarzyszenie Miłośników Squasha Fair Play Budzistowo

Działalność stowarzyszenia koncentruje się wokół popularyzacji squasha, doskonalenie umiejętności sportowych członków Stowarzyszenia, upowszechnianie kultury fizycznej i sportu oraz innych form aktywnej rekreacji zarówno wśród dzieci i młodzieży jak i osób starszych oraz tworzenie ku temu warunków.

Stowarzyszenie na Rzecz Dzieci i Młodzieży w Miejscowości Rościęcino „Uśmiech”

Cele stowarzyszenia to:

- propagowanie zdrowego stylu życia
- nauka, edukacja, oświata i wychowanie,
- upowszechnianie kultury fizycznej, sportu i turystyki.

Środowiskowe Ogniska Wychowawcze Towarzystwa Przyjaciół Dzieci

W gminie Kołobrzeg, w świetlicach wiejskich prowadzone są zajęcia dla dzieci szkolnych przez Towarzystwo Przyjaciół Dzieci Oddział w Koszalinie:

- Środowiskowe Ognisko Wychowawcze TPD „Promyk” w Budzistowie,
- Środowiskowe Ognisko Wychowawcze TPD „Tygielek” w Drzonowie,
- Środowiskowe Ognisko Wychowawcze TPD „Świetlik” w Korzystnie

W Gminie Kołobrzeg działa 5 jednostek Ochotniczych Straży Pożarnych.

• Diagnoza sytuacji społecznej Gminy

6.1 Analiza problemów społecznych Gminy Kołobrzeg na podstawie danych instytucji

Najczęstszymi powodami przyznawania pomocy finansowej w latach 2013-2015 okazały się: długotrwała lub ciężka choroba, bezrobocie, niepełnosprawność, bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i w prowadzeniu gospodarstwa domowego, ubóstwo, potrzeba ochrony macierzyństwa w tym wielodzietność, alkoholizm oraz przemoc w rodzinie.

Tabela 8. Powody przyznawania świadczeń z pomocy społecznej w latach 2013-2015. Źródło: dane GOPS Kołobrzeg.

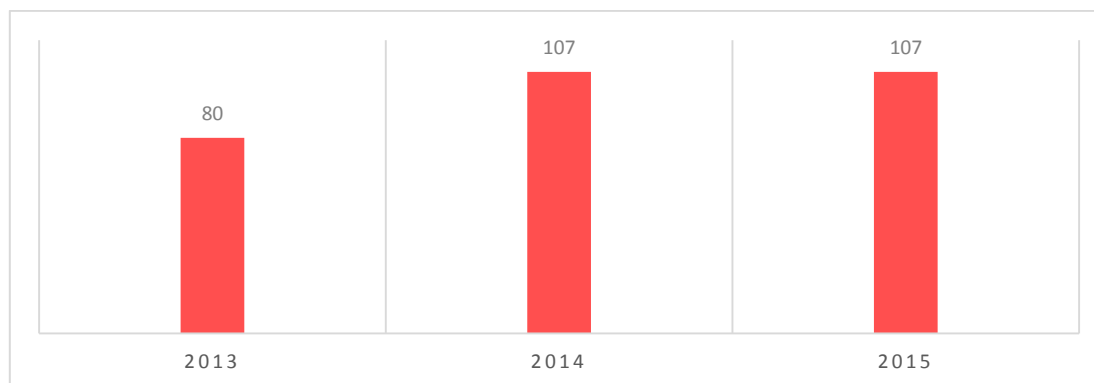
POWÓD TRUDNEJ SYTUACJI ŻYCIOWEJ	LICZBA RODZIN		
	2013	2014	2015
Ubóstwo	11	27	33
Sieroctwo	0	0	0
Bezdomność	6	4	10
Potrzeba ochrony macierzyństwa	12	19	25
W tym:			
Wielodzietność	9	16	22
Bezrobocie	94	97	96
Niepełnosprawność	74	72	69
Długotrwała lub ciężka choroba	80	107	107
Bezradność w sprawach opiekuńczo- wychowawczych i	40	29	27

prowadzenia gospodarstwa domowego - ogółem			
Przemoc w rodzinie	4	11	5
Alkoholizm	14	18	31
Narkomania	0	2	1
Trudności adaptacyjne po opuszczeniu zakładu karnego	1	3	1
Zdarzenie losowe	1	0	0
Sytuacja kryzysowa	0	1	0
Kłęska żywiołowa lub ekologiczna	1	0	0

Długotrwała lub ciężka choroba

Głównym powodem trudnej sytuacji mieszkańców Gminy Kołobrzeg korzystających z pomocy społecznej jest są problemy wynikające z długotrwałej lub ciężkiej choroby. W latach 2013-2015 najczęściej rodzin w Gminie Kołobrzeg uzyskało świadczenia z tego powodu. W latach 2013 – 2015 liczba rodzin pobierających świadczenia z tego powodu wzrosła o 34%.

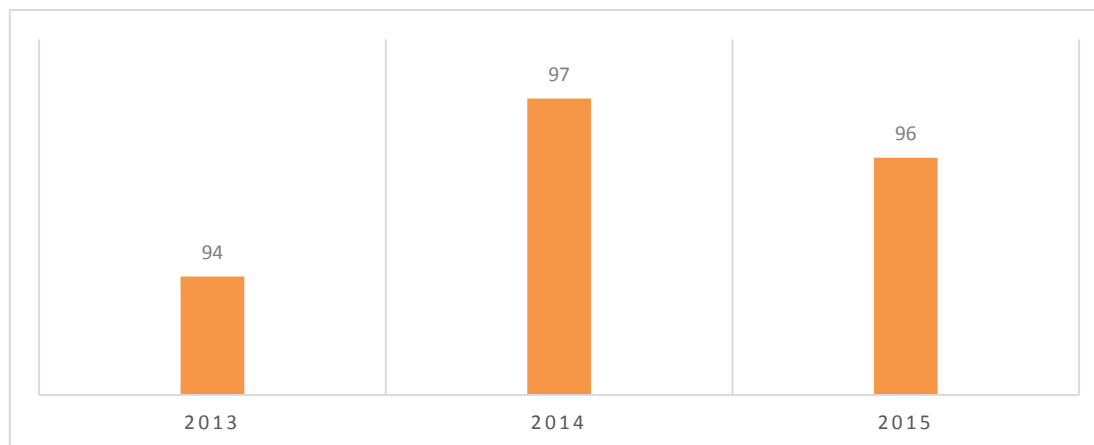
Wykres 9. Liczba rodzin, którym przyznano pomoc z powodu długotrwałej lub ciężkiej choroby w latach 2013-2015. Źródło: dane GOPS Kołobrzeg.

Bezrobocie

Drugim co do liczebności beneficjentów problemem społecznym Gminy jest bezrobocie. Liczba świadczeniobiorców w latach 2013 - 2015 utrzymywała się na zbliżonym poziomie.

Wykres 10. Liczba rodzin, którym przyznano pomoc z powodu bezrobocia w latach 2013-2015. Źródło: dane GOPS Kołobrzeg.

Liczba osób bezrobotnych zarejestrowanych w PUP była zmienna. Na przestrzeni trzech lat liczba bezrobotnych kobiet zmalała, natomiast sukcesywnie wzrasta liczba bezrobotnych mężczyzn.

Tabela 9. Bezrobocie rejestrowane w Gminie Kołobrzeg w latach 2012-2014. Źródło: dane GUS.

Dane	2012	2013	2014
Liczba bezrobotnych ogółem	452	473	438
Bezrobotne kobiety	240	256	207
Bezrobotni mężczyźni	212	217	231

Liczba bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym wynosi 6,3%. Udział procentowy bezrobotnych kobiet w 2014 roku wynosił 7% i przewyższał wskaźnik określający bezrobotnych mężczyzn 5,7%.

Dane dotyczące stopy bezrobocia na tle powiatu, województwa i kraju przedstawione są w poniższej tabeli.

Tabela 10. Stopa bezrobocia w Powiecie Kołobrzeskim, Województwie Zachodniopomorskim oraz Kraju w latach 2012-2014. Źródło: www.polskawliczbach.pl

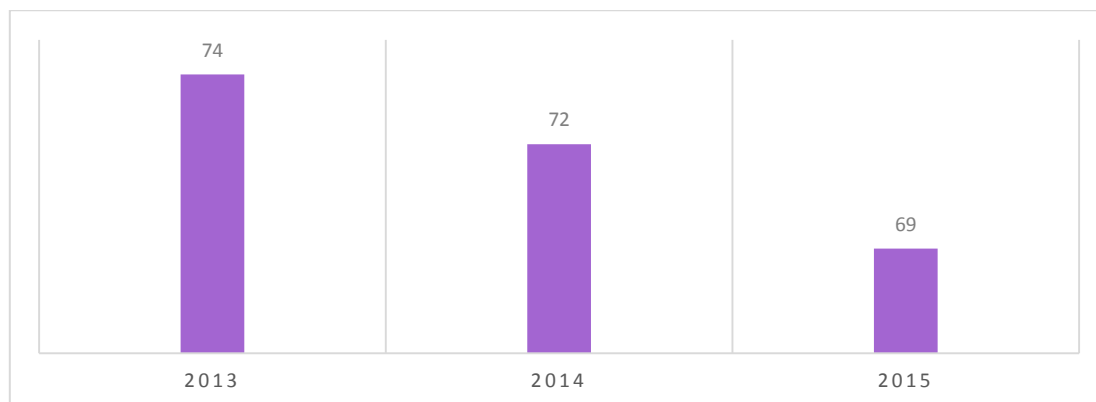
	2012	2013	2014
Powiat Kołobrzeski	11,9%	13,1%	11,6%
Województwo Zachodniopomorskie	18,2%	18%	15,5%
Polska	13,4%	13,4%	11,4%

Jak wskazują dane poziom bezrobocia w Powiecie Kołobrzeskim, jest zbliżony do średniej krajowej i znacznie niższy niż w Województwie Zachodniopomorskim.

Niepełnosprawność

Kolejnym ważnym problemem społecznym Gminy jest niepełnosprawność. W latach 2013-2015 liczba świadczeniobiorców z tego tytułu zmniejszyła się o 7%.

Wykres 11. Liczba rodzin, którym przyznano pomoc z powodu niepełnosprawności w latach 2013-2015. Źródło: GOPS Kołobrzeg.

Bezradność w sprawach opiekuńczo wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego

Następnymi ważnymi pod względem liczby rodzin pobierających świadczenia są problemy wynikające z ich bezradności w sprawach opiekuńczo - wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego. Ilość rodzin objętych pomocą z tego tytułu w latach 2013-2015 zmalała o 33%.

Wykres 12. Liczba rodzin, którym przyznano pomoc z powodu bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych w latach 2013-2015. Źródło: dane GOPS Kołobrzeg.

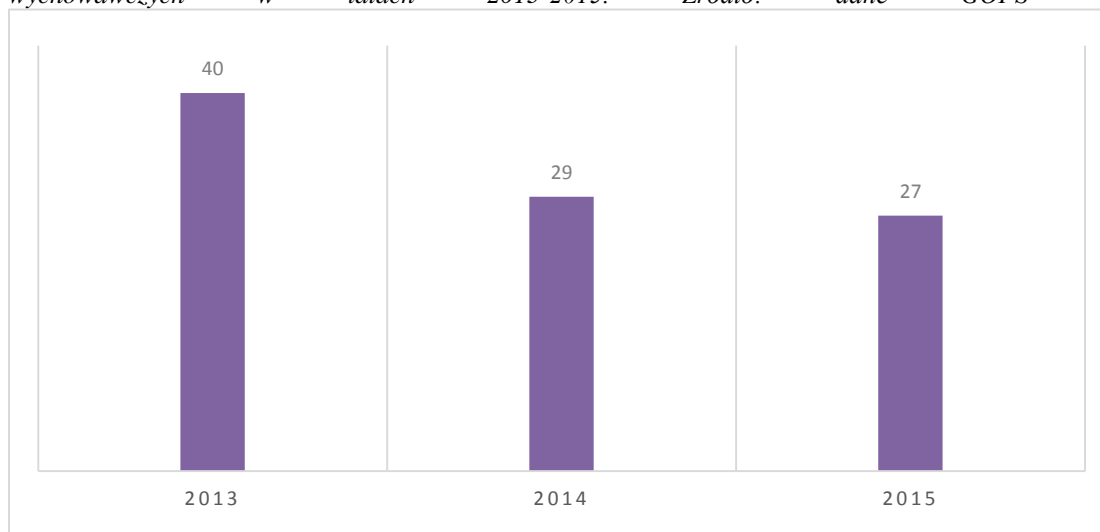

Tabela 11. Typy rodzin korzystających ze świadczeń pomocy społecznej w latach 2013-2015. Źródło: dane GOPS Kołobrzeg.

Rodzaj rodziny	Liczba rodzin		
	2013	2014	2015
Rodziny z dziećmi	54	49	58
Rodziny niepełne	17	21	21
Rodziny emerytów i rencistów	22	24	19

Biorąc pod uwagę typy rodzin, które korzystały ze świadczeń pomocy społecznej w latach 2013-2015 należy stwierdzić, że największym świadczeniobiorcą były rodziny z dziećmi. W 2015 roku również ta kategoria stanowi największy udział w rodzaju rodzin korzystających ze świadczeń (58 rodzin). W latach 2013-2015 odnotowano wzrost liczby rodzin z dziećmi oraz rodzin niepełnych objętych pomocą.

Dzieciom pozbawionym częściowo lub całkowicie opieki rodzicielskiej zapewnia się pieczę zastępczą, którą organizuje powiat. Rodzinną formą pieczy jest rodzina zastępcza, natomiast instytucjonalną są placówki opiekuńczo – wychowawcze.

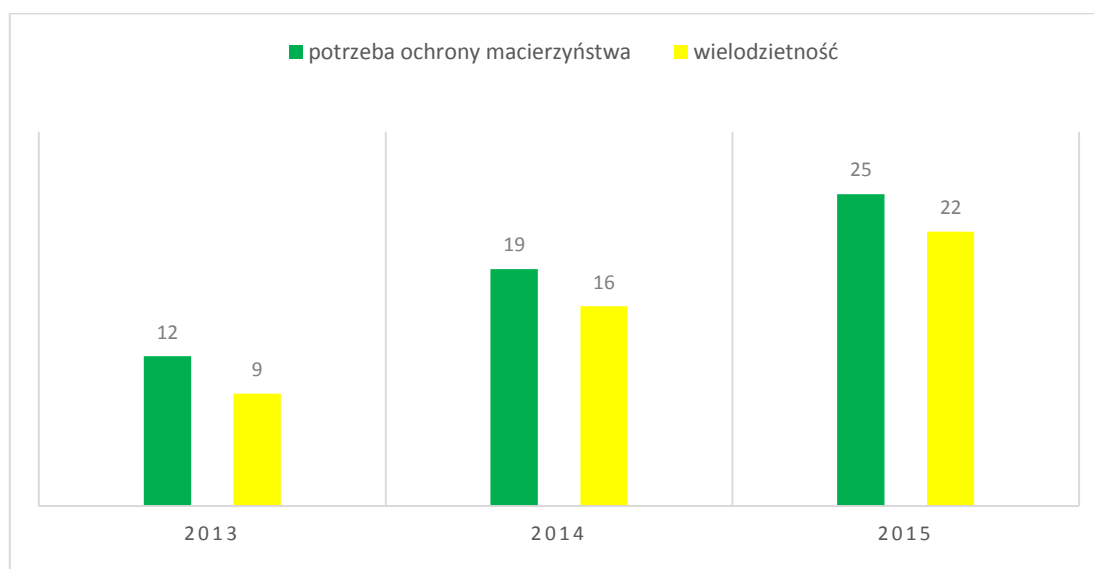
Tabela 12. Dane dotyczące liczby dzieci przebywających w placówkach opiekuńczo-wychowawczych. Źródło: dane PCPR Kołobrzeg.

	2013	2014	2015
Liczba dzieci umieszczonych w placówkach opiekuńczo-wychowawczych	0	4	0
Liczba dzieci zgłoszonych do adopcji	0	0	0
Liczba dzieci adoptowanych	0	0	0

Potrzeba ochrony macierzyństwa

Liczba osób otrzymujących wsparcie z tytułu ochrony macierzyństwa w latach 2013-2015 sukcesywnie wzrastała. Należy podkreślić, że osobą, która powinna pomóc zwalczać zaistniałą sytuację jest pracownik socjalny. Jego rolą powinno być uświadamianie kobiet o ich prawach, zachęcanie ich do walczenia z nieuczciwymi pracodawcami oraz informowanie odpowiednich instytucji o łamaniu prawa.

Wykres 13. Liczba rodzin, którym przyznano pomoc z powodu potrzeby ochrony macierzyństwa w latach 2013-2015. Źródło: dane GOPS Kołobrzeg.

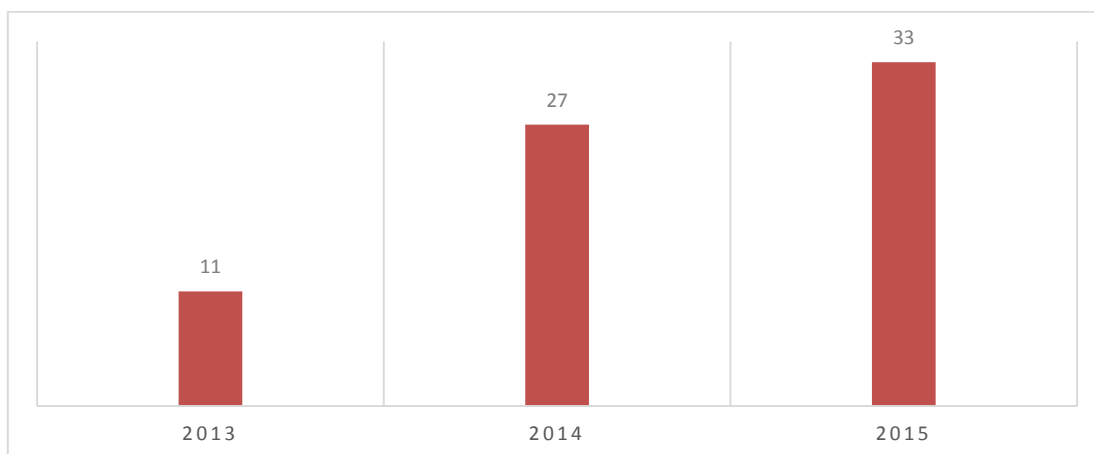

Ubóstwo

Kolejnym powodem trudnej sytuacji mieszkańców Gminy Kołobrzeg korzystających z pomocy społecznej jest ubóstwo. Ubóstwo jest określane jako stan uwarunkowany najczęściej niewystarczającą wysokością dochodów. Brak dochodów uniemożliwia zaspokajanie potrzeb, a przy utrzymującym się długim okresie występowania niedostatku, stanowi zagrożenie wykluczenia społecznego. Utrzymujący się stan ubóstwa powoduje niemożność zaspokajania potrzeb biologicznych we własnym zakresie oraz deficyty uczestnictwa w różnych sferach życia społecznego. Problem ubóstwa wiąże się z innymi czynnikami takimi, jak bezrobocie, choroby, dysfunkcyjność rodzin, alkoholizm. Na ubóstwo patrzy się też jako na problem niedożywienia, braku wykształcenia i złą jakość usług medycznych.

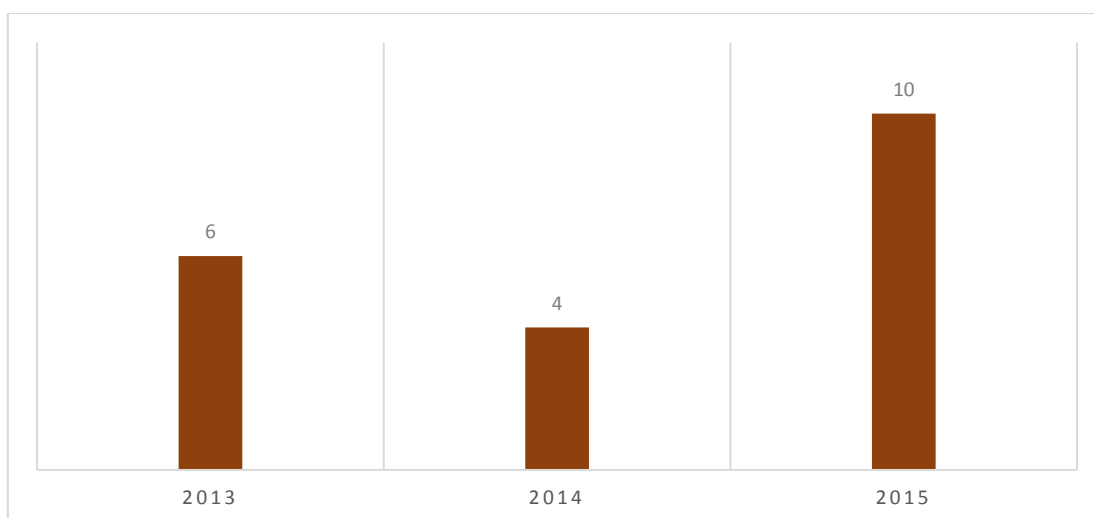
Jak ilustruje poniższy wykres, na przestrzeni trzech lat liczba beneficjentów stale rosła. Liczba świadczeniobiorców w 2015 r. z tego tytułu wzrosła o 200% w stosunku do roku 2013.

Wykres 14. Liczba rodzin, którym przyznano pomoc z powodu ubóstwa w latach 2013-2015. Źródło: dane GOPS Kołobrzeg.

Z problemem ubóstwa ściśle związany jest problem bezdomności. Z powodu bezdomności w 2013 roku z pomocy korzystało 6 rodzin, w 2015 roku było ich o 60% więcej.

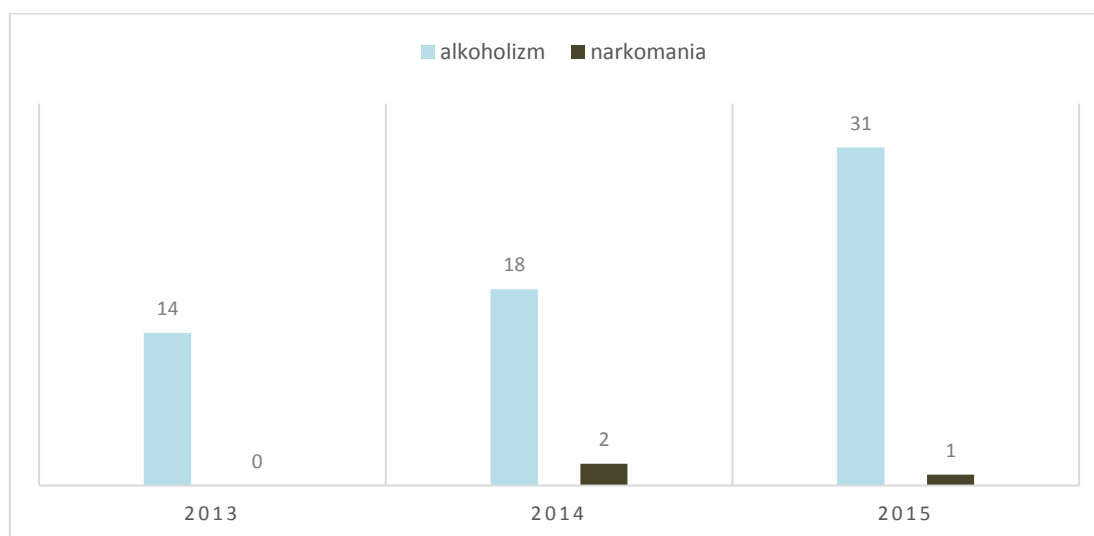
Wykres 15. Liczba rodzin, którym przyznano pomoc z powodu bezdomności w latach 2013-2015. Źródło: dane GOPS Kołobrzeg.

Uzależnienia

Następnym powodem udzielania pomocy rodzinom w Gminie Kołobrzeg są problemy rodzin, w których występuje uzależnienie od alkoholu i narkotyków.

Wykres 16. Liczba rodzin, którym przyznano pomoc z powodu uzależnień w latach 2013-2015. Źródło: dane GOPS Kołobrzeg.

Jak wynika z danych GKRPA wśród mieszkańców Gminy Kołobrzeg wzrasta liczba osób uzależnionych od alkoholu.

Gmina Kołobrzeg co roku wspiera placówki leczenia uzależnień. W 2015 roku Gmina Kołobrzeg udzieliła wsparcia finansowego Przychodni Leczenia Uzależnienia od Alkoholu i Współuzależnienia w Kołobrzegu oraz Oddziałowi Terapii Uzależnienia od Alkoholu w Gryficach w celu realizacji zadania w zakresie zwiększenia dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób z terenu Gminy Kołobrzeg uzależnionych od alkoholu i narkotyków, zagrożonych uzależnieniem oraz ich rodzin. Gmina prowadzi także Punkt konsultacyjny.

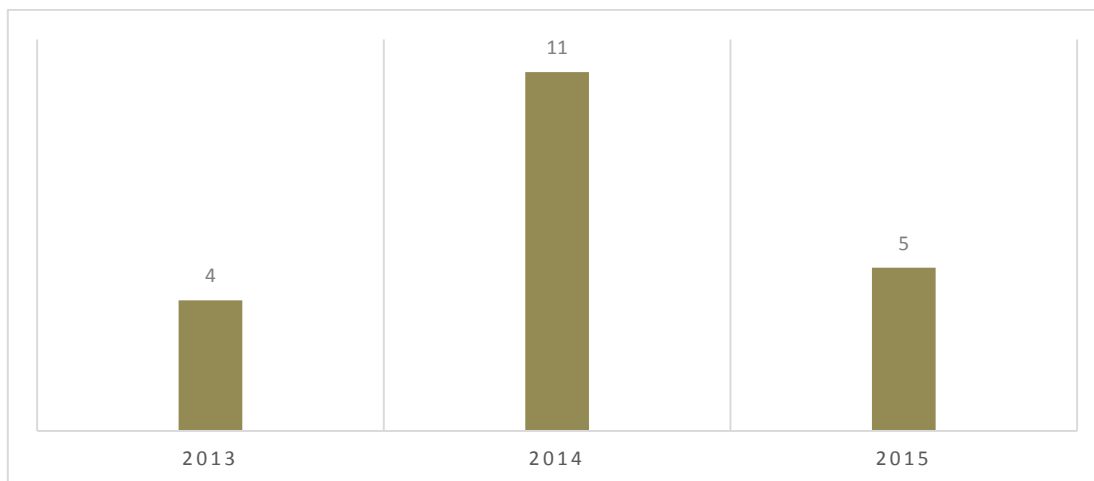
Tabela 13. Działalność Punktu Konsultacyjnego na terenie Gminy Kołobrzeg. Źródło GOPS Kołobrzeg.

	2014	2015
Liczba porad udzielonych przez terapeutę uzależnień w Punkcie Konsultacyjnym	91	74
Liczba osób, korzystających z porad Punktu Konsultacyjnego, które podjęły leczenie odwykowe	13	4
Liczba rozmów wspierająco-motywujących, przeprowadzonych przez GKRPA	7	9
Liczba skierowanych do sądu rejonowego w Kołobrzegu wniosków o zobowiązanie do podjęcia leczenia odwykowego	7	15

Przemoc w rodzinie

Kolejnym powodem udzielania pomocy rodzinom w Gminie Kołobrzeg są problemy rodzin, w których występuje przemoc domowa.

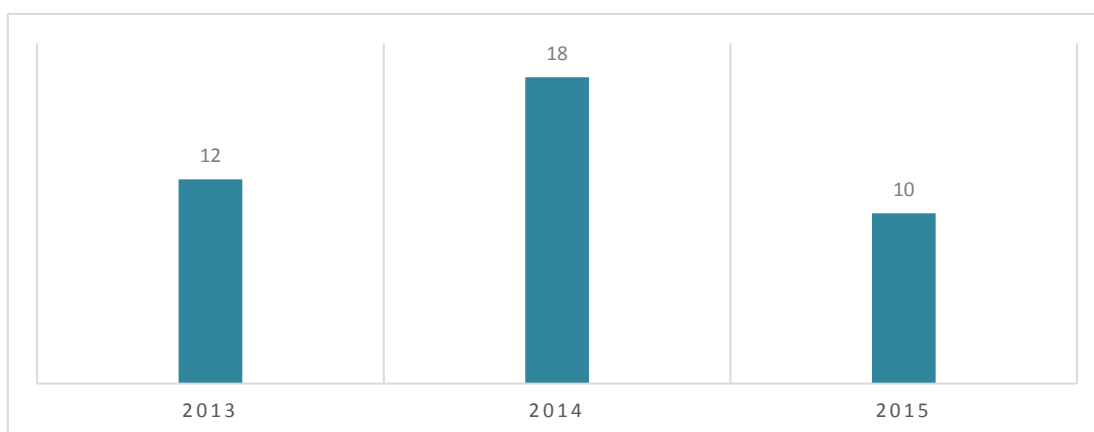
Wykres 17. Liczba rodzin, którym przyznano pomoc z powodu przemocy domowej w latach 2013-2015. Źródło: dane GOPS Kołobrzeg.

Liczba rodzin, którym udzielono pomocy z tego tytułu w latach 2013-2015 była zmienna. W roku 2014 wzrosła o 175% w stosunku do roku poprzedniego, a następnie w roku 2015 zmalała o 55% w stosunku do 2014 r.

Liczba sporządzanych „Niebieskich Kart” dla mieszkańców dotkniętych przemocą domową z terenu Gminy Kołobrzeg w 2015 roku zmniejszyła się o 44% w porównaniu do 2014 r.

Wykres 18. Liczba sporządzonych „Niebieskich Kart” w latach 2013-2015. Dane GOPS Kołobrzeg.

Ofiarami przemocy w rodzinie są najczęściej kobiety. Natomiast sprawcami przemocy są głównie mężczyźni, będący wielokrotnie pod wpływem alkoholu. Często w rodzinach

dotkniętych przemocą domową dodatkowo występuje problem alkoholizmu, rodziny te nierzadko dotknięte są ubóstwem, bezrobociem oraz innymi dysfunkcjami.

Tabela 14. Liczba założonych formularzy „Niebieska Karta” w Gminie Kołobrzeg w latach 2013-2015. Źródło: dane GOPS Kołobrzeg.

	2013	2014	2015
Liczba założonych formularzy „Niebieska Karta”, w tym przez:	12	18	10
Pomoc społeczną	1 1 PCPR	4	4
Policję	6	11	3
Oświatę	0	3	1
GKRPA	4	0	2
Służba zdrowia	0	0	0

6.2 Problemy i oczekiwania społeczne na podstawie ankiety

Ankiety ewaluacyjne stanowią nieodłączny element diagnozy problemów społecznych, pojawiających się na terenie Gminy. W badaniu kwestionariuszowym udział wzięło łącznie 43 osoby (18 kobiet, 20 mężczyzn, w przypadku 5 ankiet odnotowano brak danych na temat płci). Osoby badane reprezentowały następujące kategorie:

Wykształcenie:

- podstawowe - 5
- zawodowe - 13
- średnie - 5
- policealne - 3
- wyższe - 12
- brak danych - 5

Kategorie wiekowe:

- 13-16 lat - 1
- 17-25 lat - 2
- 26-59 lat - 31
- 60 i więcej - 9
- brak danych - 0

Zawód:

- uczeń - 2
- rolnik - 5
- przedsiębiorca - 14
- pracownik umysłowy - 5
- pracownik fizyczny - 6
- emeryt/rencista - 3

- bezrobotny - 1
- inny (jaki?) - 1
- brak danych - 6

Oprócz przedstawionych danych metryczkowych, respondenci zostali poproszeni w pierwszej części ankiety o wypełnienie poniższej tabeli określając stopień zadowolenia z podanych warunków życia w Gminie. Należało zaznaczyć jedną z możliwych odpowiedzi od 0 do 4, przy czym 0 – bardzo niezadowolony/a; 1 – niezadowolony/a; 2 – niezdecydowany/a; 3 – zadowolony/a; 4 – bardzo zadowolony/a).

W jakim stopniu jest Pan(i) zadowolona z następujących warunków życia w Gminie*	Bardzo niezadowolony/a	Niezadowolony/a	Niezdecydowany/a	Zadowolony/a	Bardzo zadowolony/a
1. Organizacja czasu wolnego (koła zainteresowań, kluby sportowe)	2	7	15	13	5
2. Dostęp do Internetu	3	7	15	13	4
3. Dostęp do informacji na temat wydarzeń w Gminie	2	4	9	20	8
4. Dostęp do kultury: biblioteka, koncerty, wystawy	1	8	13	17	4
5. Organizacja imprez cyklicznych w Gminie	1	3	14	21	4
6. Dostępność doradztwa psychologiczno – prawnego	1	6	14	19	2
7. Poziom pomocy społecznej	0	4	9	16	14
8. Poziom opieki zdrowotnej	3	13	14	11	2
9. Bezpieczeństwo publiczne	2	6	20	13	2
10. Warunki mieszkaniowe	7	11	11	11	2
11. Miejsca rekreacji (np. parki, skwer, place zabaw)	6	10	8	14	4
12. Jakość szkół	2	7	20	13	1
13. Dostępność przedszkoli	1	10	16	14	1
14. Żywotność lokalnej tradycji i historii w codziennym życiu	3	11	16	10	1

15. Siła więzi międzyludzkich integrujących mieszkańców	3	15	18	7	0
16. Dostępność handlu i usług	1	9	7	23	3
17. Poziom udziału mieszkańców w życiu publicznym Gminy	1	11	20	9	1

* Nie wszyscy badani odpowiedzieli na wszystkie pytania

Najbardziej pozytywnie (odpowiadając „Zadowolony/a” lub „Bardzo zadowolony/a”) ocenili respondenci następujące aspekty życia w Gminie Kołobrzeg:

- Poziom pomocy społecznej (70%);
- Dostęp do informacji na temat wydarzeń w gminie (65%);
- Dostępność handlu i usług (60%);
- Organizacja imprez cyklicznych w gminie (58%);
- Dostępność doradztwa psychologiczno – prawnego (50%).

Najmniej usatysfakcjonowani ankietowani okazali się w stosunku do następujących obszarów funkcjonowania Gminy (odpowiedź „Niezadowolony/a” lub „Bardzo niezadowolony/a”):

- Warunki mieszkaniowe (43%);
- Siła więzi międzyludzkich integrujących mieszkańców (42%);
- Miejsca rekreacji (np. parki, skwer, place zabaw) (38%);
- Poziom opieki zdrowotnej (37%);
- Żywotność lokalnej tradycji i historii w codziennym życiu (34%).

Drugą integralną częścią ankiety były pytania odnoszące się do problemów społecznych poszczególnych grup i obszarów, tj. dzieci i młodzieży, rodzin, osób starszych, obszar opieki zdrowotnej, edukacji, sportu i kultury. Poniżej przedstawiono i scharakteryzowano szczegółowo odpowiedzi na sześć pytań:

1. Jakie problemy społeczne dzieci i młodzieży uważa Pan/Pani za najważniejsze na terenie naszej Gminy ?

- a) Brak pozytywnych wzorców i autorytetów (17 wskazania)
- b) Przemoc ze strony rodziców (5)
- c) Alkohol i papierosy (22)
- d) Narkotyki (15)
- e) Chuligaństwo (14)
- f) Brak zorganizowanych form spędzania wolnego czasu (8)
- g) Bezproduktywne spędzanie czasu wolnego (11)

2. Jakie problemy społeczne rodzin uważa Pan/Pani za najważniejsze na terenie naszej Gminy ?

- a) Nieporadność życiowa (18)
- b) Ubóstwo (10)
- c) Bezrobocie (17)
- d) Alkoholizm (24)
- e) Bezradność opiekuńczo-wychowawcza (9)
- f) Brak poradnictwa psychologiczno-prawnego (3)
- g) Niski poziom wzajemnej pomocy pomiędzy rodzinami (9)
- h) Zanikanie tradycyjnych form spotkań rodzinnych (8)
- i) Inne: zakłamanie i zamykanie się w tzw. 4 ścianach.

3. Jakie problemy społeczne osób starszych uważa Pan/Pani za najważniejsze na terenie naszej Gminy ?

- a) Izolacja społeczna, samotność (27)
- b) Izolacja rodzinna, odrzucenie (15)
- c) Niepełnosprawność (17)
- d) Niezdolność do samoobsługi (9)
- e) Brak zorganizowanych form wspólnego spędzania czasu (20)
- f) Inne: rozluźnienie więzi rodzinnych.

4. Jakie problemy społeczne w obszarze opieki zdrowotnej uważa Pan/Pani za najważniejsze na terenie naszej Gminy ?

- a) Długi okres oczekiwania na usługi medyczne (34)
- b) Mała liczba lekarzy specjalistów (28)
- c) Ograniczona liczba wizyt domowych lekarza u osób przewlekle chorych i niepełnosprawnych (21)
- d) Inne: odpłatność za konieczne cykliczne wizyty u lekarza specjalisty, płatne wizyty u specjalistów, drogie leki.

5. Jakie problemy społeczne w obszarze edukacji uważa Pan/Pani za najważniejsze na terenie naszej Gminy ?

- a) Brak placówek wychowywania przedszkolnego (12)
- b) Brak wykorzystania bazy szkolnej w czasie wolnym od nauki (28)
- c) Niedostateczne wsparcie psychologiczno-pedagogiczne (18)

- d) Brak stołówek szkolnych (14)
- e) Inne: brak świetlicy, brak fachowców do realizacji zajęć, formalizm niektórych pracowników UG, brak szkoły w Grzybowie.

6. Jakie problemy społeczne w obszarze sportu i kultury uważa Pan/Pani za najważniejsze na terenie naszej Gminy ?

- a) Brak organizacji pozarządowych inspirujących działalność kulturalną i sportową (13)
- b) Brak wiejskich świetlic i ognisk kultury (12)
- c) Nie w pełni wykorzystany potencjał historii i kultury regionu (19)
- d) Niewykorzystany potencjał uzdolnionej i utalentowanej młodzieży (30)
- e) Zbyt mało imprez i wydarzeń środowiskowych (12)

Jeśli według Pana/Pani pominęliśmy w ankiecie jakiś ważny problem, to proszę go opisać w tym miejscu:

- Brak autobusów podmiejskich,
- Akcje profilaktyczne np. o dopalaczach,
- Brak chodnika przy ul. Kołobrzeskiej od pętli autobusowej do Grzybowa,
- Nieodśnieżone chodniki w zimie.

Za najważniejsze problemy społeczne dotyczące Gminę Kołobrzeg mieszkańcy uznali:

1) wśród dzieci i młodzieży:

- Alkohol i papierosy - 24%;
- Brak pozytywnych wzorców i autorytetów - 18%;

2) wśród rodzin:

- Alkoholizm - 24%;
- Nieporadność życiowa - 18%;

3) wśród osób starszych:

- Izolacja społeczna (samotność) - 30%;
- Brak zorganizowanych form wspólnego spędzania czasu - 22%;

4) w obszarze opieki zdrowotnej:

- Długi okres oczekiwania na usługi medyczne - 40%;
- Mała liczba lekarzy specjalistów - 33%;

5) w obszarze edukacji:

- Brak wykorzystania bazy szkolnej w czasie wolnym od nauki - 37%;
- Niedostateczne wsparcie psychologiczno-pedagogiczne - 24%;

6) w obszarze sportu i kultury:

- Niewykorzystany potencjał uzdolnionej i utalentowanej młodzieży - 35%;
- Nie w pełni wykorzystany potencjał historii i kultury regionu - 22%.

Kolejną częścią ankiety były wymienione poniżej zadania, służące rozwiązywaniu problemów społecznych na terenie Gminy. Ankietowani zostali poproszeni o ocenę używając skali od 1 do 10, na ile ważne są poszczególne zadania przez wpisanie jednej cyfry ze skali w kolumnie po prawej stronie za każdym zdaniem. Po uśrednieniu wyników, oceny respondentów przedstawiają się następująco:

1.	Zwiększenie dostępu do lekarzy specjalistów (kardiolog, diabetolog, onkolog).	6,28
2.	Pomoc psychologa/terapeuty, profilaktyka uzależnień dla dzieci, młodzieży i dorosłych.	7,08
3.	Stypendia dla dzieci z ubogich rodzin.	6,97
4.	Zapewnienie dostępu do pedagoga, logopedy i opieki medycznej w szkołach i przedszkolach.	6,31
5.	Usługi opiekuńcze dla osób starszych i/lub niepełnosprawnych.	7,87
6.	Finansowanie płatnych szczepionek dla dzieci.	8,00
7.	Założenie grupy wsparcia dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie.	6,61
8.	Likwidacja barier architektonicznych w urzędach.	6,59
9.	Mobilny punkt pomocy specjalistycznej dla osób uzależnionych.	7,33
10.	Utworzenie punktu informacyjnego w Gminie oferującego usługi doradztwa zawodowego i pośrednictwa pracy.	5,67
11.	Założenie grupy wsparcia dla osób niepełnosprawnych.	6,42
12.	Wydłużenie czasu pracy przedszkoli.	6,21
13.	Potrzeba pedagogizacji rodziców i dzieci.	9,18
14.	Dzienny Dom Pomocy Społecznej.	7,42
15.	Założenie wolontariatu.	6,53
16.	Poszerzenie oferty o oddział żłobkowy.	8,24
17.	Stworzenie sieci pomocy sąsiedzkiej.	6,92
18.	Mieszkania chronione, lokale socjalne.	6,34
19.	Zwiększenie ilości obiektów sportowo-rekreacyjnych na terenie placówek oświatowych.	5,41
20.	Organizacja miejsc zakwaterowania dla sprawców przemocy.	7,58

Jeśli według Pana/Pani warto podjąć inne zadania, inicjatywy na rzecz integracji społecznej mieszkańców, które nie zostały wcześniej wymienione w ankiecie, to proszę wymienić poniżej:

- Brak pomieszczeń kulturalno-oświatowo-rozrywkowych, w których mogłaby się spotykać młodzież po południu i wieczorem np. w Grzybowie,
- Brak szkoły i przedszkola w Grzybowie,
- Międzypokoleniowe imprezy integracyjne,
- Spotkania tematyczne z ciekawymi osobami, autorytetami.

Powyższa tabela ilustruje, jak wysoki priorytet przyznali ankietowani konkretnym zadaniom, mającym na celu rozwiązanie różnych problemów społecznych (skala od 1 do 10, ocena średnia grupy). Najwyższe oceny uzyskały:

- 1) Zwiększenie dostępu do lekarzy specjalistów (kardiolog, diabetolog, onkolog) – 9,18;
- 2) Zapewnienie dostępu do pedagoga, logopedy i opieki medycznej w szkołach i przedszkolach – 8,24;
- 3) Usługi opiekuńcze dla osób starszych i/lub niepełnosprawnych – 8,00.

Za zadania o najniższym priorytecie zostały uznane:

- 1) Zwiększenie ilości obiektów sportowo-rekreacyjnych na terenie placówek oświatowych – 5,41;
- 2) Organizacja miejsc zakwaterowania dla sprawców przemocy – 5,67;
- 3) Finansowanie płatnych szczepionek dla dzieci – 6,21.

6.3 Analiza SWOT

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<ul style="list-style-type: none"> - położenie geograficzne i walory turystyczne - szacunek do ojczyzny i ojcowizny - przywiązanie do nauki Kościoła i tradycji - duży odsetek osób ze średnim i wyższym wykształceniem - wrodzona zaradność, pracowitość, przedsiębiorczość 	<ul style="list-style-type: none"> - zmniejszająca się liczba urodzeń - brak miejsc pracy dla osób niepełnosprawnych - brak infrastruktury socjalnej: mieszkań chronionych, socjalnych - niewystarczający dostęp do przedszkoli - niewystarczający dostęp do opieki medycznej w szkołach

<ul style="list-style-type: none"> - dobrze rozwinięta infrastruktura kulturalna, oświatowa, sportowa - aktywna działalność klubów sportowych - rozwinięta infrastruktura ochrony zdrowia, pomocy społecznej - aktywna działalność Zespołu Interdyscyplinarnego - realizacja programów pomocowych współfinansowanych ze środków zewnętrznych (dożywianie, asystent rodziny itp.) - realizacja projektów finansowanych przez środków UE - rozwinięta współpraca z miastami partnerskimi - otwartość gminy na współpracę z organizacjami pozarządowymi - bezpieczna gmina 	<ul style="list-style-type: none"> - niewystarczający dostęp do lekarzy specjalistów - niewystarczający dostęp do rehabilitacji medycznej - niewystarczający dostęp do długoterminowej opieki pielęgniarskiej w domu pacjenta - brak grup typu AA, ALANON - niewystarczająca siatka połączeń komunikacji publicznej pomiędzy miejscowościami
SZANSE	ZAGROŻENIA
<ul style="list-style-type: none"> - rozwój przedsiębiorczości - rozwój turystyki, agroturystyki - rozwój handlu, - rozwój ekonomii społecznej - rozwój społeczeństwa obywatelskiego - wymiana doświadczeń i czerpanie wzorców w ramach gmin partnerskich - wsparcie szkoleniowe - tworzenie i wdrażanie specjalnych programów pomocowych - wykorzystanie zewnętrznych środków finansowych 	<ul style="list-style-type: none"> - migracje ludzi młodych za pracą - rozbicie więzi rodzinnych, społecznych - rozluźnienie standardów moralnych - rozwój patologii/uzależnień - powiększenie się obszaru dysfunkcji rodzinnych - wzrost agresywnych zachowań dzieci i młodzieży - wzrost liczby uzależnionych od alkoholu w tym kobiet - bezradność i bierność rodzin w rozwiązywaniu własnych problemów

<ul style="list-style-type: none"> - rozwój społecznych grup wsparcia - wzrost znaczenia organizacji pozarządowych - polityka prorodzinna 	<ul style="list-style-type: none"> - brak zabezpieczenia społecznego na wypadek choroby, starości - wyuczona bezradność, roszczeniowość postaw - starzenie się społeczeństwa - izolacja społeczna - bierność społeczna - negatywne nastawienie społeczne do osób zagrożonych marginalizacją i wykluczeniem społecznym - choroby psychiczne
--	---

- **Planowanie działań**

7.1 Misja i wizja Gminy Kołobrzeg

Misja

Integralny rozwój człowieka w Gminie Kołobrzeg.

Wizja rozwoju społecznego Gminy Kołobrzeg:

Gmina Kołobrzeg jest gminą, która dąży do tego, aby być gminą kreatywną, bezpieczną, otwartą na potrzeby społeczności. Swoim mieszkańcom chce zapewnić jak najlepsze warunki życia oraz umożliwić realizację planów osobistych, zawodowych i społecznych.

Kluczowym zadaniem władz Gminy Kołobrzeg jest zapewnienie wysokiego poziomu życia swoim mieszkańcom, a więc stworzenie możliwości i warunków do rozwoju we wszystkich dziedzinach życia. Na szczególną uwagę zasługują osoby, które z takich czy innych przyczyn samodzielnie nie są w stanie włączyć się w szereg przemian podnoszących warunki życiowe

społeczności lokalnej. Specjalistyczne wsparcie tych osób stworzy im szansę do rozwoju, a co za tym idzie przełoży się na spadek patologii społecznych w gminie. Zakres zadań związanych ze sferą społeczną oddziałującą na standard życia mieszkańców jest bardzo szeroki. Wizja rozwoju gminy zostanie zrealizowana poprzez działania z zakresu: sportu, rekreacji, turystyki, edukacji, kultury, opieki zdrowotnej i pomocy społecznej.

7.2 Prognoza zmian w zakresie objętym strategią

Analiza szerokiego spektrum programów rozwoju, których wdrażanie będzie w perspektywie co najmniej najbliższych 10 lat oddziaływać na sytuację w Gminie Kołobrzeg, pozwala prognozować, że w tym okresie, pomoc społeczna stanowić będzie fundamentalny element w polityce zarówno państwa polskiego, jak i samorządu lokalnego. Będzie to efekt między innymi wprowadzania w życie programu „Europa 2020”, który wiele uwagi poświęca poprawie sytuacji w sferze społecznej.

Gmina Kołobrzeg, podobnie jak inne samorzady w Polsce, stanie wkrótce przed koniecznością zmierzenia się z nowymi problemami wynikającymi zarówno z uwarunkowań lokalnych, jak wpływu zewnętrznej sytuacji społeczno-polityczno-gospodarczej. Wśród czynników zewnętrznych mających istotny wpływ na sytuację społeczną w Gminie warto wymienić te, które wynikają z niekorzystnych perspektyw demograficznych – starzenie się społeczeństwa Gminy, migracji - zwłaszcza ludzi młodych, napływu imigrantów, niekorzystnych zmian w obszarze podstawowych wartości rodzinnych skutkujących rozbięciem rodzin, w tym rodzin wielopokoleniowych, oraz innych nieznanych jeszcze dzisiaj zagrożeń.

Mając na względzie oddziaływania i problemy globalne, lokalna polityka społeczna w Gminie Kołobrzeg musi uwzględniać narastający problem starzenia się społeczeństwa, zmiany systemu wartości, zmiany w strukturze rodziny, czy też powiększające się obszary zagrożeń funkcjonowania jednostki i rodziny. Można więc przyjąć, że pomoc społeczna będzie podlegać dużym przemianom zarówno w układzie instytucjonalnym, jak i zadaniowym. Rozwój sytuacji społecznej na terenie Gminy będzie ściśle związany z rozwojem ekonomicznym – społecznym społeczności lokalnej. Uwzględniając przeprowadzoną diagnozę sytuacji społecznej w Gminie Kołobrzeg oraz skalę i znaczenie społeczne ujawniających problemów określono cele strategiczne, operacyjne i zadania, które uwzględniają zagrożenia i

problemy wynikające z sytuacji zewnętrznej, ale przede wszystkim biorą pod uwagę uwarunkowania lokalne.

Uwzględniając dostępne opracowania analityczne, wyniki ankiet oraz przeprowadzoną diagnozę lokalnej sytuacji w sferze społecznej sformułowano prognozę przewidywanego rozwoju sytuacji w sferze społecznej.

W układzie celów strategicznych przedstawia się ona następująco:

- **Przeciwdziałanie bezrobociu, ubóstwu i uzależnieniom oraz zapobieganie ich skutkom**

prognozuje się:

- narastające potrzeby niesienia pomocy osobom długotrwale pozostającym bez pracy, występowanie poczucia bezradności wśród osób, które utraciły pracę, niskiej wiary w jej uzyskanie, postępującą dezaktualizację kwalifikacji szczególnie osób długotrwale bezrobotnych i nieaktywnych zawodowo;
- dalsze rozwarstwienie materialne społeczeństwa, ubożenie rodzin szczególnie wielodzietnych, niepełnych i rodzin emerytów i rencistów;
- utrzymywanie się niedoboru pomocy terapeutycznej dla osób uzależnionych i ich rodzin, rozproszenie i niewystarczający poziom integracji działań pomocowych świadczonych osobom dotkniętym przemocą, utrzymywanie się niewystarczającego poziomu profilaktyki w zakresie rozwiązywania problemów przemocy oraz przeciwdziałania uzależnieniom, utrzymywanie się zapotrzebowania na usługi edukacyjne dotyczące problemu przemocy oraz przeciwdziałania uzależnieniom;

- **Wspieranie rodzin oraz wspomaganie rozwoju dzieci i młodzieży**

prognozuje się:

- niską dzietność rodzin dyktowaną mi.in. czynnikami ekonomicznymi;
- zwiększającą się liczbę rodzin niepełnych, wymagających wsparcia alimentacyjnego, zwiększającą się liczbę młodocianych matek;
- niewystarczający w stosunku do narastających potrzeb poziom funkcjonowania systemu pieczy zastępczej;
- utrzymywanie się potrzeb w zakresie usług socjalnych i opiekuńczych świadczonych przez instytucje pomocy społecznej oraz organizacje pozarządowe w stosunku do rodzin;
- występowanie zjawiska niezaradności w prowadzeniu gospodarstwa domowego, w wychowaniu dzieci;

- **Utrzymanie osób starszych i niepełnosprawnych w środowisku zamieszkania oraz umożliwienie im udziału w życiu społecznym**

prognozuje się:

- niewystarczająca jakość życia osób z niepełnosprawnością, występowanie sytuacji niepełnego uczestnictwa osób niepełnosprawnych w życiu społecznym, występowanie stanu niewystarczającej integracji społecznej osób z niepełnosprawnością;
- występowanie istotnego odsetka osób bezrobotnych, dla których niepełnosprawność jest dodatkowym ograniczeniem dostępu do zatrudnienia;
- utrzymywanie się potrzeb w zakresie usług socjalnych i opiekuńczych w stosunku do osób z niepełnosprawnością i ich rodzin;
- utrzymywanie się potrzeb pomocy względem osób z zaburzeniami psychicznymi oraz ich rodzin;
- występowanie izolacji i wykluczenia z życia społecznego osób starszych;
- pogłębiające się ubóstwo osób starszych;
- wzrastające potrzeby w zakresie usług socjalnych i opiekuńczych w stosunku do osób starszych;

- **Rozwój kapitału społecznego i ludzkiego**

prognozuje się:

- utrzymywanie się zapotrzebowania na nowe lub unowocześnione usługi świadczone przez przygotowane do tego podmioty sektora pozarządowego osobom oraz rodzinom;
- występowanie potrzeb wymagających rozwiązań innowacyjnych dla obszaru polityki społecznej;
- tworzenie szerokich partnerstw lokalnych w celu rozwiązywania problemów społecznych
- wzrost aktywności społecznej mieszkańców;
- utrzymywanie się rozproszenia inicjatyw i działań prowadzonych przez instytucje publiczne i prywatne.

Przedstawione powyżej prognozy pozwalają zdefiniować system działań czyli strategię, która powinna być zrealizowana, aby ograniczyć skutki różnorodnych zagrożeń wynikających zarówno z uwarunkowań zewnętrznych, naturalnych zjawisk biologicznych (np. niepełnosprawności), problemów cywilizacyjnych jak i niedoskonałości lokalnego systemu polityki społecznej. Proponowana strategia będzie obejmować osiągnięcie celów nastawionych

na eliminację zagrożeń oraz poprawę sytuacji, która w czasie opracowywania Strategii została zidentyfikowana jako niekorzystna.

Wprowadzanie zmian społecznych na terenie Gminy Kołobrzeg, poprzez realizację celów i zadań strategicznych, zaowocuje ograniczeniem skutków rozpoznanych problemów społecznych, intensyfikacją rozwoju społeczno-gospodarczego Gminy oraz poprawą jakości życia mieszkańców. Prognozuje się, że realizowane działania zaktywizują i zachęcą mieszkańców do udziału w rozwiązywaniu problemów dotyczących społeczności lokalnej. Wdrożenie strategii spowoduje:

- poprawę bezpieczeństwa socjalnego obywateli oraz poprawę warunków ich życia,
- zwiększenie liczby miejsc na lokalnym rynku pracy,
- wzmocnienie kompetencji i potencjału osób, które ubiegają się o zatrudnienie,
- poprawę stanu zdrowia i sprawności fizycznej, w tym szczególnie osób starszych i niepełnosprawnych,
- poprawę jakości życia osób starszych i niepełnosprawnych,
- zapewnienie dostępu do usług pielęgnacyjnych i opiekuńczych w środowisku zamieszkania bez konieczności kierowania mieszkańców do domów pomocy społecznej,
- wzmocnienie pozycji rodziny w społeczności lokalnej,
- zmniejszenie zjawiska przemocy w rodzinie,
- zmniejszenie rozmiaru problemu uzależnień w gminie,
- stworzenie dogodnych warunków rozwoju dzieci i młodzieży.

Osiągnięcie prognozowanych zmian będzie możliwe przy zaangażowaniu wszystkich instytucji działających na terenie Gminy, podmiotów społecznych i gospodarczych oraz przedstawicieli społeczności lokalnej.

7.3 Cele strategiczne, operacyjne i zadania

Celem strategii są działania długookresowe i długofalowe, polegające na inwestycji w kapitał ludzki, system edukacji, aktywność obywatelską, poprawę sytuacji materialnej, co przekłada się na działania na rzecz poprawy zatrudnienia oraz budowania lokalnego rynku pracy. Kompleksowa pomoc osobom z problemami społecznymi powinna opierać się ponadto na profilaktyce, systematycznym monitorowaniu sytuacji społecznej i wczesnym reagowaniu na dostrzegane deficyty. Szczegółowa diagnoza i analiza sytuacji społecznej Gminy

Kołobrzeg połączona z badaniami ankietowymi, pozwoliła wyodrębnić następujące cele strategiczne:

- **Przeciwdziałanie bezrobociu, ubóstwu i uzależnieniom oraz zapobieganie ich skutkom**
- **Wspieranie rodzin oraz wspomaganie rozwoju dzieci i młodzieży**
- **Utrzymanie osób starszych i niepełnosprawnych w środowisku zamieszkania oraz umożliwienie im udziału w życiu społecznym**
- **Rozwój kapitału społecznego i ludzkiego**

Następnie w ramach poszczególnych celów strategicznych wyodrębniono cele operacyjne i kierunki działań.

Cele strategiczne	Cele operacyjne	Kierunki działań	Wykonawcy	Budżet
Przeciwdziałanie bezrobociu, ubóstwu i uzależnieniom oraz zapobieganie ich skutkom	Wzrost kompetencji i wiedzy potrzebnej na rynku pracy	Prowadzenie kursów i szkoleń zawodowych dla osób dorosłych	PUP	Środki własne i zewnętrzne
		Usługi poradnictwa zawodowego: spotkania indywidualne, prelekcje, warsztaty grupowe i inne	GOPS, PUP, Poradnia Psychologiczno Pedagogiczna	Środki własne i zewnętrzne
		Usługi poradnictwa psychologicznego spotkania indywidualne, prelekcje, warsztaty grupowe, inne	Fundacja Fenix, GOPS, Dzienny Oddział Psychiatryczny, PUP	Środki własne i zewnętrzne
		Organizacja staży zawodowych	PUP	Środki własne i zewnętrzne
		Spotkania z przedstawicielami szkół ponadgimnazjalnych	Dyrektorzy Szkół, Pedagodzy	Środki własne i zewnętrzne
	Pobudzenie lokalnych inicjatyw społecznych do rozwiązywania problemów rynku pracy	Stworzenie partnerstwa lokalnego na rzecz aktywizacji osób niepracujących	GOPS, PUP	Środki własne i zewnętrzne
		Kierowanie do robót publicznych, prac	GOPS, UG	Środki własne i

		interwencyjnych, prac społecznie użytecznych		zewnętrzne
	Poprawa samooceny, motywacji do zmian oraz aktywności życiowej	Warsztaty kompetencji społecznych	GOPS,PUP	Środki własne i zewnętrzne
	Ograniczenie marginalizacji spowodowanej ubóstwem	Dożywianie	GOPS	Środki własne i zewnętrzne
		Przeprowadzenie akcji charytatywnych	Referat Promocji i Rozwoju w UG	Środki własne i zewnętrzne
		Pomoc finansowa	GOPS w ramach pomocy społecznej	Środki własne i zewnętrzne
		Współpraca z Bankiem żywności, Caritasem, itp.	GOPS	Środki własne i zewnętrzne
	Ograniczenie zjawiska przemocy w rodzinie	Tworzenie grup wsparcia dla rodzin przeżywających sytuacje kryzysowe	GOPS,UG	Środki własne i zewnętrzne
		Punkt Informacji, Wsparcia i Pomocy dla Osób Dotkniętych Przemocą w Rodzinie	UG	Środki własne i zewnętrzne
		Działania Zespołu Interdyscyplinarnego grup roboczych	UG	Środki własne i zewnętrzne
		Program korekcyjno edukacyjny dla sprawców	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, UG	Środki własne i zewnętrzne
		Miejsca izolacji dla sprawców	Policja	Środki własne i zewnętrzne
Wspieranie rodzin oraz wspomaganie rozwoju dzieci i młodzieży	Wzrost kompetencji rodzicielskich	Warsztaty kompetencji rodzicielskich, pedagogizacja rodziców	GOPS, Szkoła	Środki własne i zewnętrzne
		Wsparcie asystenta	GOPS	Środki

		rodziny		własne i zewnętrzne
Wspomaganie rozwoju dzieci i młodzieży		Prowadzenie prac z uczniem zdolnym poprzez zajęcia pozalekcyjne, koła zainteresowań, przygotowanie do konkursów	Szkoła	Środki własne i zewnętrzne
		Organizacja zajęć wyrównawczych z poszczególnych przedmiotów	Szkoła	Środki własne i zewnętrzne
		Organizacja zajęć sportowych, rekreacyjnych, turystyczno-krajoznawczych	Szkoła, Stowarzyszenia	Środki własne i zewnętrzne
		Udział dzieci i młodzieży w rozgrywkach piłki nożnej	Szkoła, Stowarzyszenia	Środki własne i zewnętrzne
Popularyzacja aktywnego wypoczynku poprzez uprawianie sportu i rekreację		Organizacja zawodów sportowych o „Puchar Wójta Gminy”, „Stołek Wójta Gminy”	Stowarzyszenia, GOSTiR, Referat Promocji i Rozwoju w UG	Środki własne i zewnętrzne
		Prowadzenie treningów dla członków klubów sportowych	Szkoły, Stowarzyszenia	Środki własne i zewnętrzne
		Organizacja wycieczek turystyczno-krajoznawczych	Szkoły	Środki własne i zewnętrzne
		Organizacja zajęć sportowych dla mieszkańców gminy	GOSTiR, Stowarzyszenia, Referat Promocji i Rozwoju w UG	Środki własne i zewnętrzne
Wspomaganie rodzin w procesie wychowania		Diagnoza potrzeb uczniów	Szkoła, Poradnia Psychologiczno Pedagogiczna	Środki własne i zewnętrzne
		Prowadzenie zajęć specjalistycznych w	Ogniska Wychowawcze przy	Środki własne i

		tym dydaktyczno-wyrównawczych, kół zainteresowań, warsztatów plastycznych, muzycznych, technicznych, teatralnych i innych	Towarzystwie Przyjaciół Dzieci (TPD), Szkoła, Poradnia Psychologiczno Pedagogiczna	zewnętrzne
		Prowadzenie grup socjoterapeutycznych dla dzieci z zaburzeniami zachowania	Ogniska Wychowawcze przy Towarzystwie Przyjaciół Dzieci (TPD), Szkoła, Poradnia Psychologiczno Pedagogiczna	Środki własne i zewnętrzne
		Prowadzenie spotkań z pedagogiem, psychologiem, logopedą	Szkoła, Poradnia Psychologiczno Pedagogiczna, Ośrodek Wczesnej Interwencji, Ogniska Wychowawcze przy Towarzystwie Przyjaciół Dzieci (TPD),	Środki własne i zewnętrzne
		Organizacja pomocy materialnej i emocjonalnej w trudnej sytuacji życiowej	GOPS, UG	Środki własne i zewnętrzne
	Kształtowanie właściwych postaw społecznych	Prelekcje spotkania z przedstawicielami służb publicznych	Policja	Środki własne i zewnętrzne
		Udział w projektach i kampaniach wojewódzkich, ogólnopolskich	GOPS, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	Środki własne i zewnętrzne
		Organizacja kampanii społecznych	GOPS, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Policja	Środki własne i zewnętrzne
		Budowanie	GOPS	Środki

		pozytywnego systemu wartości poprzez organizację spotkań, warsztatów		własne i zewnętrzne
Promocja kultury		Organizacja konkursów dla dzieci przedszkolnych i szkolnych, młodzieży i dorosłych	Szkoła, Stowarzyszenia, Referat Promocji i Rozwoju w UG	Środki własne i zewnętrzne
		Organizacja spotkań autorskich i wykładów, spotkania z ludźmi kultury i sztuki, organizacja widowisk, spektakli, recitali, festiwali, wystaw	GOPS, Referat Promocji i Rozwoju w UG	Środki własne i zewnętrzne
		Prowadzenie kół zainteresowań	GOPS, Szkoła	Środki własne i zewnętrzne
		Organizowanie spektakli, przedstawień teatralnych dla społeczności	GOPS, Referat Promocji i Rozwoju w UG	Środki własne i zewnętrzne
		Rozwijanie wśród dzieci i młodzieży różnorodnych zainteresowań poprzez organizację warsztatów (warsztaty taneczne, muzyczne, wokalne, plastyczne, teatralne, fotograficzne, dziennikarskie i inne)	GOPS, Stowarzyszenia, Szkoła, UG	Środki własne i zewnętrzne
		Prowadzenie warsztatów regionalnych dla dzieci i młodzieży	Stowarzyszenia, Referat Promocji i Rozwoju w UG	Środki własne i zewnętrzne
Ochrona i promocja dziedzictwa kulturowego		Organizacja konkursów o tematyce regionalnej	Stowarzyszenia, Referat Promocji i Rozwoju w UG	Środki własne i zewnętrzne
		Prezentacja twórców ludowych,	Referat Promocji i Rozwoju w UG	Środki własne i

				zewnątrzne
Poprawa funkcjonowania rodzin zagrożonych patologią	Zapobieganie przemocy w rodzinie, upowszechnianie wiedzy na temat profilaktyki uzależnień poprzez prowadzenie kampanii informacyjnych, zajęć edukacyjnych, spotkań, konkursów, olimpiad	GOPS, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Policja, Szkoła		Środki własne i zewnętrzne
	Wyrównywanie szans edukacyjnych przez pomoc materialną dla młodzieży szkolnej (stypendia, dofinansowanie udziału w ofercie kulturalnej oraz wycieczek dydaktycznych)	GOPS, Szkoła		Środki własne i zewnętrzne
	Tworzenie klubu, grup wsparcia, grup terapeutycznych	Stowarzyszenia, UG, GOPS		Środki własne i zewnętrzne
Wdrażanie do życia w rodzinie	Prowadzenie zajęć wychowujących do życia w rodzinie, budowanie pozytywnego obrazu rodzin, w tym rodzin wielodzietnych	GOPS, Kościół		Środki własne i zewnętrzne
	Organizacja konkursów promujących rodzinę, organizacja pikników rodzinnych	GOPS, Referat Promocji i Rozwoju w UG		Środki własne i zewnętrzne
Wychowanie zdrowotne	Organizacja akcji profilaktycznych w tym konkursów i akcji plakatowych oraz propagowanie zdrowego stylu życia	GOPS, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Szkoła, Służba Zdrowia		Środki własne i zewnętrzne
	Udział w różnych	Szkoła		Środki

		programach edukacyjnych		własne i zewnętrzne
		Udział w programach: „System aktywnych przerw” i „Owoce i warzywa w szkole”	Szkoła	Środki własne i zewnętrzne
		Realizacja programu „Akademia Zdrowego Odżywiania ”” „Akademia Zdrowego Gotowania ”	GOPS	Środki własne i zewnętrzne
		Kształtowanie postaw asertywnych wobec nałogów poprzez organizowanie akcji o tematyce profilaktycznej, gazetki o tematyce profilaktycznej, spotkania z przedstawicielami służb publicznych, szkolenia dla nauczycieli np. niebieska Karta	Szkoła, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, UG, Ogniska Wychowawcze przy Towarzystwie Przyjaciół Dzieci (TPD),	Środki własne i zewnętrzne
Utrzymanie osób starszych i niepełnosprawnych w środowisku zamieszkania oraz umożliwienie im udziału w życiu społecznym	Aktywizacja i integracja osób starszych i niepełnosprawnych	Organizacja wspólnych imprez, uroczystości integracyjnych, np. powołanie Klubu Seniora, Dnia Babci i, Integracja i Promocja Aktywnego Seniora	GOPS, Stowarzyszenia, Ogniska Wychowawcze przy Towarzystwie Przyjaciół Dzieci (TPD)	Środki własne i zewnętrzne
		Organizacja działań służących promocji rodziny wielopokoleniowej	GOPS, Stowarzyszenia	Środki własne i zewnętrzne
		Prowadzenie zajęć z uwzględnieniem potrzeb osób starszych i niepełnosprawnych, w tym kursów komputerowych, warsztatów,	GOPS	Środki własne i zewnętrzne

		aktywizujących dla seniorów		
		Program integracji międzypokoleniowej, podtrzymywanie tradycji regionalnych; wykorzystywanie wiedzy seniorów o historii, kulturze i regionie	GOPS, Szkoły, Ogniska Wychowawcze przy Towarzystwie Przyjaciół Dzieci (TPD), Referat Promocji i Rozwoju w UG	Środki własne i zewnętrzne
		Program integracji osób zdrowych z niepełnosprawnymi	GOPS, Stowarzyszenia	Środki własne i zewnętrzne
		Zakup literatury specjalistycznej dla opiekunów oraz osób niepełnosprawnych	Biblioteki	Środki własne i zewnętrzne
		Prowadzenie działań edukacyjnych w szkołach i przedszkolach kształtujących właściwą postawę wobec osób starszych i niepełnosprawnych oraz aktywizujących do podejmowania działań samopomocowych na rzecz tych osób	Szkoły i Przedszkola	Środki własne i zewnętrzne
		Zwiększenie dostępności oraz podniesienie jakości usług społecznych w sferze sportu, rekreacji i kultury, w tym likwidacja barier architektonicznych w miejscach użyteczności publicznej	UG, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie	Środki własne i zewnętrzne
	Świadczenie pomocy osobom	Utworzenie punktu poradnictwa,	Gminna Komisja	Środki własne i

	niepełnosprawnym, starszym, przewlekle chorym	konsultacji i informacji gdzie świadczona byłaby pomoc psychologiczna, prawna, medyczna i geriatryczna	Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, UG, Służba Zdrowia, GOPS	zewnątrzne
		Wypłacanie zasiłków stałych, pielęgnacyjnych, świadczeń pielęgnacyjnych oraz zasiłków losowych	GOPS, Oświata	Budżet państwa
		Świadczenie usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania osobom niepełnosprawnym i samotnym, które ze względu na wiek, chorobę lub inne dysfunkcje wymagają pomocy	GOPS, Służba Zdrowia	Środki własne i zewnętrzne
		Dofinansowanie zakupu sprzętu rehabilitacyjnego, zajęć rehabilitacyjnych oraz zakupu leków	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Caritas, GOPS, PCK	Środki własne i zewnętrzne
		Inicjowanie grup wsparcia dla osób opiekujących się osobami niepełnosprawnymi	GOPS	Środki własne i zewnętrzne
		Wspieranie działalności organizacji pozarządowych w zakresie pomocy osobom niepełnosprawnym	UG, GOPS	Środki własne i zewnętrzne
	Poprawa funkcjonowania w środowisku i zapobieganie zjawisku pogłębiania się	Stworzenie Gminnego Centrum Wolontariatu	GOPS	Środki własne i zewnętrzne
	Organizacja pomocy sąsiedzkiej	GOPS, Stowarzyszenia	Środki własne i zewnętrzne	

	niepełnosprawności	Prowadzenie punktu wypożyczania sprzętu rehabilitacyjnego	Caritas, PCK	Środki własne i zewnętrzne
		Organizowanie spotkań, konsultacji, konferencji dotyczących problemów prawnych i innych dotyczących osób niepełnosprawnych	GOPS, UG, Służba Zdrowia	Środki własne i zewnętrzne
		Organizacja dowozów uczniów niepełnosprawnych do placówek edukacyjnych i innych zajmujących się rehabilitacją zawodową i społeczną osób niepełnosprawnych	Oświata	Środki własne i zewnętrzne
		Współpraca z NGO w zakresie zadań wynikających z ustawy o pomocy społecznej	GOPS, Stowarzyszenia	Środki własne i zewnętrzne
		Wspólne diagnozowanie potrzeb i problemów społeczności lokalnych, wyznaczanie celów do rozwoju	GOPS, Stowarzyszenia, UG	Środki własne i zewnętrzne
		Rozwój kapitału społecznego i ludzkiego	Aktywizacja do działania na rzecz swojej społeczności poprzez zakładanie organizacji pozarządowych	Tworzenie systemu wsparcia dla NGO w tym doradztwo prawne i finansowe
Wspomaganie grup obywatelskich w zakładaniu organizacji pozarządowych	Stowarzyszenia, UG			Środki własne i zewnętrzne

Odpowiedzialne za realizację powyższych celów i zadań są wszystkie instytucje i organizacje działające w Gminie Kołobrzeg w obszarze polityki społecznej: Urząd Gminy, GOPS, Biblioteka Gminna, szkoły, przedszkola, świetlice, ZOZ, OSP, organizacje pozarządowe oraz inne instytucje i organizacje współpracujące w obszarze rozwiązywania problemów społecznych.

7.4 Harmonogram wdrażania strategii

Cele operacyjne	Kierunki działań	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Wzrost kompetencji i wiedzy potrzebnej na rynku pracy	Prowadzenie kursów i szkoleń zawodowych dla osób dorosłych										
	Usługi poradnictwa zawodowego: spotkania indywidualne, prelekcje, warsztaty grupowe i inne										
	Usługi poradnictwa psychologicznego spotkania indywidualne, prelekcje, warsztaty grupowe, inne										
	Organizacja staży zawodowych										
	Spotkania z przedstawicielami szkół ponadgimnazjalnych										
Pobudzenie lokalnych inicjatyw społecznych do rozwiązywania problemów rynku pracy	Stworzenie partnerstwa lokalnego na rzecz aktywizacji osób niepracujących										
	Kierowanie do robót publicznych, prac interwencyjnych, prac społecznie użytecznych										
Poprawa samooceny, motywacji do zmian oraz aktywności życiowej	Warsztaty kompetencji społecznych										
Ograniczenie marginalizacji spowodowanej ubóstwem	Dożywianie										
	Przeprowadzenie akcji charytatywnych										
	Pomoc finansowa										
	Współpraca z Bankiem żywności, Caritasem, itp.										
Ograniczenie zjawiska przemocy w rodzinie	Tworzenie grup wsparcia dla rodzin przeżywających sytuacje kryzysowe										
	Punkt Informacji, Wsparcia i Pomocy dla Osób Dotkniętych Przemocą w Rodzinie										

	fotograficzne, dziennikarskie i inne)										
Ochrona i promocja dziedzictwa kulturowego	Prowadzenie warsztatów regionalnych dla dzieci i młodzieży										
	Organizacja konkursów o tematyce regionalnej										
	Prezentacja twórców ludowych,										
Poprawa funkcjonowania rodzin zagrożonych patologią	Zapobieganie przemocy w rodzinie, upowszechnianie wiedzy na temat profilaktyki uzależnień poprzez prowadzenie kampanii informacyjnych, zajęć edukacyjnych, spotkań, konkursów, olimpiad										
	Wyrównywanie szans edukacyjnych przez pomoc materialną dla młodzieży szkolnej (stypendia, dofinansowanie udziału w ofercie kulturalnej oraz wycieczek dydaktycznych)										
	Tworzenie klubu, grup wsparcia, grup terapeutycznych										
Wdrażanie do życia w rodzinie	Prowadzenie zajęć wychowujących do życia w rodzinie, budowanie pozytywnego obrazu rodzin, w tym rodzin wielodzietnych										
	Organizacja konkursów promujących rodzinę, organizacja pikników rodzinnych										
Wychowanie zdrowotne	Organizacja akcji profilaktycznych w tym konkursów i akcji plakatowych oraz propagowanie zdrowego stylu życia										
	Udział w różnych programach edukacyjnych										
	Udział w programach: „System aktywnych przerw” i „Owoce i										

	warzywa w szkole”										
	Realizacja programu „Akademia Zdrowego Odżywiania ” „Akademia Zdrowego Gotowania ”										
	Kształtowanie postaw asertywnych wobec nałogów poprzez organizowanie akcji o tematyce profilaktycznej, gazetki o tematyce profilaktycznej, spotkania z przedstawicielami służb publicznych, szkolenia dla nauczycieli n. Niebieska Karta										
Aktywizacja i integracja osób starszych i niepełnosprawnych	Organizacja wspólnych imprez, uroczystości integracyjnych, np. powołanie Klubu Seniora, Dnia Babci i, Integracja i Promocja Aktywnego Seniora										
	Organizacja działań służących promocji rodziny wielopokoleniowej										
	Prowadzenie zajęć z uwzględnieniem potrzeb osób starszych i niepełnosprawnych, w tym kursów komputerowych, warsztatów, aktywizujących dla seniorów										
	Program integracji międzypokoleniowej, podtrzymywanie tradycji regionalnych; wykorzystywanie wiedzy seniorów o historii, kulturze i regionie										
	Program integracji osób zdrowych z niepełnosprawnymi										
	Zakup literatury specjalistycznej dla opiekunów oraz osób niepełnosprawnych										
	Prowadzenie działań edukacyjnych w szkołach										

	i przedszkolach kształtujących właściwą postawę wobec osób starszych i niepełnosprawnych oraz aktywizujących do podejmowania działań samopomocowych na rzecz tych osób																					
	Zwiększenie dostępności oraz podniesienie jakości usług społecznych w sferze sportu, rekreacji i kultury, w tym likwidacja barier architektonicznych w miejscach użyteczności publicznej																					
Świadczenie pomocy osobom niepełnosprawnym starszym, przewlekle chorym	Utworzenie punktu poradnictwa, konsultacji i informacji gdzie świadczona byłaby pomoc psychologiczna, prawna, medyczna i geriatryczna																					
	Wypłacanie zasiłków stałych, pielęgnacyjnych, świadczeń pielęgnacyjnych oraz zasiłków losowych																					
	Świadczenie usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania osobom niepełnosprawnym i samotnym, które ze względu na wiek, chorobę lub inne dysfunkcje wymagają pomocy																					
	Dofinansowanie zakupu sprzętu rehabilitacyjnego, zajęć rehabilitacyjnych oraz zakupu leków																					
	Inicjowanie grup wsparcia dla osób opiekujących się osobami niepełnosprawnymi																					
	Wspieranie działalności organizacji pozarządowych w zakresie pomocy osobom niepełnosprawnym																					

- budżet Samorządu Województwa,
- Fundusz Pracy,
- środki z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych,
- środki Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego,
- inne środki.

Prognozy wykorzystane do sporządzenia ram finansowych strategii rozwiązywania problemów społecznych w Gminie Kołobrzeg przyjęto w oparciu o procentową strukturę wydatków socjalnych w latach 2014-2015 opracowaną na podstawie oceny zasobów pomocy społecznej za rok 2014 i 2015 przy uwzględnieniu ryzyka finansowego - zmiana przepisów, wzrost wydatków, inflacja.

Dla przygotowania niniejszej projekcji, w modułach przyjęto założenia wynikające z prognoz: demograficznej, wydatków na pomoc społeczną, zmiany przepisów w zakresie pomocy społecznej oraz realizacji inwestycji w zakresie polityki społecznej w Gminie.

Model zawiera następujące moduły, w których szacowana jest wielkość :

-851 Ochrona Zdrowia (85153-Przeciwdziałanie narkomanii; 85154-Przeciwdziałanie alkoholizmowi)

- 852 Pomoc społeczna

- 853 Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej.

W prognozie na lata 2016-2025 przyjęto wskaźnik 2.5% wzrostu w skali roku wydatków na pomoc społeczną przewidywanego na podstawie danych własnych GOPS w Kołobrzegu i Banku Danych Lokalnych GUS przy uwzględnieniu przewidywanej kwoty wydatków na wypłatę wyrównania świadczeń pielęgnacyjnych oraz podwyższenia kwoty świadczenia na niepełnosprawne dziecko w związku z nowelizacją ustawy o świadczeniach rodzinnych ponadto uwzględniono przewidywaną kwotę wydatków na wypłatę świadczeń wychowawczych z programu 500+.

Lp.	rok	Prognoza wydatków finansowych w zakresie polityki społecznej
1.	2016	4 515 025
2.	2017	4 560 000
3.	2018	4 674 000
4.	2019	4 790 850

5.	2020	4 910 620
6.	2021	5 033 386
7.	2022	5 159 220
8.	2023	5 288 200
9.	2024	5 420 405
10.	2025	5 555 915

Prognozy wykorzystane do sporządzenia ram finansowych strategii rozwiązywania problemów społecznych w Gminie Kołobrzeg przyjęto w oparciu o procentową strukturę wydatków na politykę edukacyjną, kulturalną i wsparcie działalności organizacji pozarządowych w latach 2014-2015 opracowaną na podstawie oceny wydatków za rok 2014 i 2015 przy uwzględnieniu ryzyka finansowego - zmiana przepisów, wzrost wydatków, inflacja.

W prognozie na lata 2016-2025 przyjęto wskaźnik 2.5% wzrostu w skali roku wydatków na politykę edukacyjną, kulturalną i wsparcie działalności organizacji pozarządowych przewidywany na podstawie danych własnych Gminy Kołobrzeg i Banku Danych Lokalnych GUS.

7.6 Programy

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Kołobrzeg na lata 2016–2025 będzie realizowana w obszarze pomocy społecznej w szczególności poprzez poniżej wymienione programy:

- Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
- Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii,

- Program współpracy Gminy Kołobrzeg z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego.
- Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Kołobrzeg na lata 2015-2018

IV. MONITORING I EWALUACJA STRATEGII

3. System monitorowania strategii.

Monitoringiem i ewaluacją objęte będą postępy w realizacji Strategii na dwóch poziomach: poszczególnych zadań i projektów oraz celów operacyjnych i strategicznych. Zarządzanie realizacją strategii należy do GOPS w Kołobrzegu.

Monitoring prowadzony będzie przez zespół oceniający Strategię w oparciu o:

- monitoring wskaźnikowy – w oparciu o oczekiwane wskaźniki osiągnięć
- monitoring społeczny – na podstawie wyników badania opinii, w szczególności poprzez konsultacje społeczne.

Poziom osiągnięcia każdego celu operacyjnego, poszczególnych zadań i projektów będzie mierzony raz na trzy lata poczynając od 2019 roku.

Zespół oceniający zostanie powołany zarządzeniem wójta Gminy Kołobrzeg, a w jego skład wejdą min. przedstawiciele podmiotów realizujących strategię i współpracujących w jej realizacji.

Istotny element systemu monitorowania stanowić będzie sporządzanie sprawozdania z planu realizacyjnego wraz ze wskazaniem zadań zrealizowanych, zrealizowanych częściowo i nierozpoczętych oraz identyfikacją przyczyn problemów i prezentacją propozycji ich przewyżnienia.

Bazą informacji statystycznej, zbieranej na potrzeby wskaźników monitorowania będą źródła statystyki państwowej (GUS) na poziomie Gminy. Poza tym bazę tą będą stanowiły informacje i dane otrzymane od instytucji i organizacji, grup środowiskowych biorących udział w programach związanych z poszczególnymi celami realizacji Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Kołobrzeg. Dodatkowo dane uzyskane dzięki wykorzystaniu ankiet oraz szerokiego udziału mieszkańców służyć będą ocenie realizacji oraz uaktualnieniu zapisów strategii. Częstotliwość pomiaru, a także raporty wskaźników ustalone będą w zależności od ich kategorii.

Wskaźniki ewaluacyjne

Rozróżniamy następujące rodzaje wskaźników:

- wskaźniki zasobów – przedstawiają informacje o środkach finansowych, rzeczowych oraz zasobach ludzkich, które są wykorzystywane do wdrożenia danego zadania/ projektu; w ujęciu tym wskaźniki te odnoszą się do wielkości alokacji budżetowych na danym poziomie pomocy; np. liczba dni pracy ekspertów czy koszt budowy mieszkania socjalnego;
- wskaźniki wyników, odnoszą się do bezpośrednich konsekwencji działań zadania/ projektu – oddziałujących na bezpośrednich beneficjentów; wskaźniki te mogą mieć charakter fizyczny (np. liczba osób przeszkolonych) lub finansowy (zmniejszenie kosztów leczenia);
- wskaźniki oddziaływania, odnoszą się do konsekwencji zadania/ projektu (zamierzonych i niezamierzonych, pozytywnych i negatywnych) wykraczających poza efekty bezpośrednie – krótkoterminowe; można wyróżnić dwa rodzaje oddziaływania:

- a) oddziaływanie bezpośrednie – efekty, które pojawiają się po pewnym upływie czasu, ale są bezpośrednio związane z podjętymi działaniami i beneficjentami bezpośrednimi;
- b) oddziaływanie pośrednie – wszystkie inne rodzaje efektów - niezamierzone przez daną interwencję lub wynikające z niej działania.

Wskaźnikami oceny monitorowania celów strategicznych i szczegółowych Strategii będą:

Cele operacyjne	Kierunki działań	Wskaźniki
Wzrost kompetencji i wiedzy potrzebnej na rynku pracy	Prowadzenie kursów i szkoleń zawodowych dla osób dorosłych	- liczba przeprowadzonych kursów i szkoleń - liczba osób, które uczestniczyły w kursach i szkoleniach
	Usługi poradnictwa zawodowego: spotkania indywidualne, prelekcje, warsztaty grupowe i inne	- liczba godzin poradnictwa zawodowego - liczba przeprowadzonych warsztatów grupowych
	Usługi poradnictwa psychologicznego spotkania indywidualne, prelekcje, warsztaty grupowe, inne	- liczba godzin poradnictwa, warsztatów - liczba osób, które skorzystały z porad
	Organizacja staży zawodowych	- liczba zorganizowanych staży

		zawodowych
	Spotkania z przedstawicielami szkół ponadgimnazjalnych	- liczba zorganizowanych spotkań
Pobudzanie lokalnych inicjatyw społecznych do rozwiązywania problemów rynku pracy	Stworzenie partnerstwa lokalnego na rzecz aktywizacji osób niepracujących	- liczba i rodzaj wspólnych działań
	Kierowanie do robót publicznych, prac interwencyjnych, prac społecznie użytecznych	- liczba osób skierowanych do robót publicznych, prac interwencyjnych, prac społecznie użytecznych
Ograniczenie marginalizacji spowodowanej ubóstwem	Dożywianie	- kwota wydatków przeznaczona na dożywianie
	Przeprowadzenie akcji charytatywnych	- liczba osób objętych pomocą
	Pomoc finansowa	- kwota udzielonych świadczeń - liczba osób, rodzin korzystających z pomocy finansowej
	Współpraca z Bankiem żywności, Caritasem, itp.	- liczba podmiotów, z którymi nawiązano współpracę
Ograniczenie zjawiska przemocy w rodzinie	Tworzenie grup wsparcia dla rodzin przeżywających sytuacje kryzysowe	- liczba utworzonych grup wsparcia
	Punkt Informacji, Wsparcia i Pomocy dla Osób Dotkniętych Przemocą w Rodzinie	- liczba udzielonych porad
	Działania Zespołu Interdyscyplinarnego grup roboczych	- liczba podjętych działań przez ZI, grupy robocze
	Program korekcyjno- edukacyjny dla sprawców	- liczba osób objętych programem
	Miejsca izolacji dla sprawców	- liczba miejsc
Wzrost kompetencji rodzicielskich	Warsztaty kompetencji rodzicielskich, pedagogizacja rodziców	- liczba warsztatów - liczba osób biorących udział w warsztatach
	Wsparcie asystenta rodziny	- liczba asystentów udzielających wsparcia - liczba osób/rodzin korzystających z wsparcia asystenta rodziny
Wspomaganie rozwoju dzieci i młodzieży	Prowadzenie prac z uczniem zdolnym poprzez zajęcia pozalekcyjne, koła zainteresowań, przygotowanie do konkursów	- liczba godzin zajęć pozalekcyjnych - liczba uczniów biorących udział w zajęciach pozalekcyjnych
	Organizacja zajęć wyrównawczych z poszczególnych przedmiotów	- liczba godzin zajęć wyrównawczych - liczba uczniów biorących udział w zajęciach

		wyrównawczych
	Organizacja zajęć sportowych, rekreacyjnych, turystyczno-krajoznawczych	- liczba godzin zajęć sportowych - liczba uczniów biorących udział w zajęciach sportowych
	Udział dzieci i młodzieży w rozgrywkach piłki nożnej	- liczba dzieci i młodzieży biorących udział w rozgrywkach sportowych
Popularyzacja aktywnego wypoczynku poprzez uprawianie sportu i rekreację	Organizacja zawodów sportowych o „Puchar Wójta Gminy”, „Stolek Wójta Gminy”	- liczba zorganizowanych zawodów sportowych
	Prowadzenie treningów dla członków klubów sportowych	- liczba osób biorących udział w zawodach sportowych
	Organizacja wycieczek turystyczno-krajoznawczych	- liczba zorganizowanych wycieczek - liczba osób uczestniczących w wycieczkach
	Organizacja zajęć sportowych dla mieszkańców gminy	- liczba zorganizowanych zajęć sportowych - liczba osób uczestniczących w zajęciach sportowych
Wspomaganie rodzin w procesie wychowania	Diagnoza potrzeb uczniów	- liczba zankietowanych uczniów
	Prowadzenie zajęć specjalistycznych, w tym dydaktyczno-wyrównawczych, kół zainteresowań, warsztatów plastycznych, muzycznych, technicznych, teatralnych i innych	- liczba godzin zajęć specjalistycznych - liczba osób biorących udział w zajęciach specjalistycznych
	Prowadzenie grup socjoterapeutycznych dla dzieci z zaburzeniami zachowania	- liczba prowadzonych grup - liczba dzieci uczestniczących w spotkaniach grup socjoterapeutycznych
	Prowadzenie spotkań z pedagogiem, psychologiem, logopedą	- liczba spotkań ze specjalistami - liczba osób uczestniczących w poszczególnych spotkaniach
	Organizacja pomocy materialnej i emocjonalnej w trudnej sytuacji życiowej	- liczba osób korzystających z

		<p>pomocy materialnej i emocjonalnej</p> <ul style="list-style-type: none"> - liczba i rodzaj oferowanej pomocy
Kształtowanie właściwych postaw społecznych	Prelekcje spotkania z przedstawicielami służb publicznych	<ul style="list-style-type: none"> - liczba spotkań z przedstawicielami służb publicznych - liczba osób uczestniczących w prelekcjach, spotkaniach
	Udział w projektach i kampaniach wojewódzkich, ogólnopolskich	- liczba projektów, kampanii
	Organizacja kampanii społecznych	- liczba przeprowadzonych kampanii społecznych
	Budowanie pozytywnego systemu wartości poprzez organizację spotkań, warsztatów	- liczba spotkań, warsztatów
Promocja kultury	Organizacja konkursów dla dzieci przedszkolnych i szkolnych, młodzieży i dorosłych	<ul style="list-style-type: none"> - liczba zorganizowanych konkursów - liczba dzieci, młodzieży i dorosłych biorących udział w konkursach
	Organizacja spotkań autorskich i wykładów, spotkania z ludźmi kultury i sztuki, organizacja widowisk, spektakli, recitali, festiwali, wystaw	<ul style="list-style-type: none"> - liczba zorganizowanych spotkań, wykładów, widowisk, spektakli, recitali, festiwali, wystaw - liczba osób uczestniczących w ww. przedsięwzięciach promujących kulturę
	Prowadzenie kół zainteresowań	<ul style="list-style-type: none"> - liczba dostępnych kół zainteresowań - liczba uczestników
	Organizowanie spektakli, przedstawień teatralnych dla społeczności	- liczba zorganizowanych spektakli, przedstawień
	Rozwijanie wśród dzieci i młodzieży różnorodnych zainteresowań poprzez organizację warsztatów (warsztaty taneczne, muzyczne, wokalne, plastyczne, teatralne, fotograficzne, dziennikarskie i inne)	<ul style="list-style-type: none"> - liczba zorganizowanych warsztatów - liczba dzieci i młodzieży uczestniczących w poszczególnych warsztatach
Ochrona i promocja dziedzictwa kulturowego	Prowadzenie warsztatów regionalnych dla dzieci i młodzieży	<ul style="list-style-type: none"> - liczba godzin warsztatów - liczba uczestników
	Organizacja konkursów o tematyce	- liczba konkursów

	regionalnej	
	Prezentacja twórców ludowych,	- liczba spotkań, prezentacji
Poprawa funkcjonowania rodzin zagrożonych patologią	Zapobieganie przemocy w rodzinie, upowszechnianie wiedzy na temat profilaktyki uzależnień poprzez prowadzenie kampanii informacyjnych, zajęć edukacyjnych, spotkań, konkursów, olimpiad	- liczba kampanii informacyjnych, zajęć edukacyjnych, spotkań, konkursów
	Wyrównywanie szans edukacyjnych przez pomoc materialną dla młodzieży szkolnej (stypendia, dofinansowanie udziału w ofercie kulturalnej oraz wycieczek dydaktycznych)	- liczba typów form wsparcia - liczba osób korzystających z poszczególnych form wsparcia
	Tworzenie klubu, grup wsparcia, grup terapeutycznych	- liczba osób korzystających ze wsparcia - liczba powstałych klubów, grup
Wdrażanie do życia w rodzinie	Prowadzenie zajęć wychowujących do życia w rodzinie, budowanie pozytywnego obrazu rodzin, w tym rodzin wielodzietnych	liczba godzin przeprowadzonych zajęć - liczba osób biorących udział w zajęciach
	Organizacja konkursów promujących rodzinę, organizacja pikników rodzinnych	liczba przeprowadzonych konkursów - liczba zorganizowanych pikników rodzinnych
Wychowanie zdrowotne	Organizacja akcji profilaktycznych w tym konkursów i akcji plakatowych oraz propagowanie zdrowego stylu życia	- liczba akcji profilaktycznych, plakatowych
	Udział w różnych programach edukacyjnych	- liczba programów edukacyjnych - liczba uczestników
	Udział w programach: „System aktywnych przerw” i „Owoce i warzywa w szkole”	- liczba szkół biorących udział w programie - liczba osób korzystających z programu
	Realizacja programu „Akademia Zdrowego Odżywiania” i „Akademia Zdrowego Gotowania”	- liczba szkół biorących udział w programie - liczba osób korzystających z programu
	Kształtowanie postaw asertywnych wobec nałogów poprzez organizowanie akcji o tematyce profilaktycznej, gazetki o tematyce profilaktycznej, spotkania z przedstawicielami służb publicznych, szkolenia dla nauczycieli np. Niebieska Karta	- liczba akcji, gazetek o tematyce profilaktycznej - liczba spotkań z przedstawicielami służb publicznych - liczba szkoleń dla nauczycieli

		- liczba osób uczestniczących w akcjach, spotkaniach, szkoleniach
Aktywizacja i integracja osób starszych i niepełnosprawnych	Powołanie Gminnego Klubu Seniora	- liczba imprez, uroczystości integracyjnych
	Organizacja wspólnych imprez, uroczystości integracyjnych z dziećmi i młodzieżą, organizacja np. Dnia Babci i, Integracja i Promocja Aktywnego Seniora	- liczba osób uczestniczących w imprezach, uroczystościach integracyjnych - liczba osób uczestniczących w spotkaniach Klubu Seniora
	Organizacja działań służących promocji rodziny wielopokoleniowej	- liczba i rodzaj działań promocyjnych
	Prowadzenie zajęć z uwzględnieniem potrzeb osób starszych i niepełnosprawnych, w tym kursów komputerowych, warsztatów, aktywizujących dla seniorów	liczba godzin zajęć dla osób starszych i niepełnosprawnych - liczba osób uczestniczących w zajęciach
	Program integracji międzypokoleniowej, podtrzymywanie tradycji regionalnych; wykorzystywanie wiedzy seniorów o historii, kulturze i regionie	- liczba programów - liczba osób uczestniczących w programie
	Program integracji osób zdrowych z niepełnosprawnymi	- liczba osób objętych programem
	Zakup literatury specjalistycznej dla opiekunów oraz osób niepełnosprawnych	- liczba zakupionych pozycji - kwota przeznaczona na zakup literatury
	Prowadzenie działań edukacyjnych w szkołach i przedszkolach kształtujących właściwą postawę wobec osób starszych i niepełnosprawnych oraz aktywizujących do podejmowania działań samopomocowych na rzecz tych osób	- liczba i rodzaj podjętych działań
Świadczenie pomocy osobom niepełnosprawnym, starszym, przewlekle chorym	Zwiększenie dostępności oraz podniesienie jakości usług społecznych w sferze sportu, rekreacji i kultury, w tym likwidacja barier architektonicznych w miejscach użyteczności publicznej	- liczba zlikwidowanych barier - rodzaj przeprowadzonych działań
	Utworzenie punktu poradnictwa, konsultacji i informacji gdzie świadczona byłaby pomoc psychologiczna, prawna, medyczna i geriatryczna	- liczba osób korzystających z pomocy
	Wypłacanie zasiłków stałych, pielęgnacyjnych, świadczeń pielęgnacyjnych oraz zasiłków losowych	- liczba wypłaconych zasiłków (kwota) - liczba beneficjentów zasiłków
	Świadczenie usług opiekuńczych w miejscu	- liczba świadczonych

	zamieszkania osobom niepełnosprawnym i samotnym, które ze względu na wiek, chorobę lub inne dysfunkcje wymagają pomocy	usług opiekuńczych - liczba beneficjentów usług opiekuńczych
	Dofinansowanie zakupu sprzętu rehabilitacyjnego, zajęć rehabilitacyjnych oraz zakupu leków	- liczba dofinansowań - kwota dofinansowania
	Inicjowanie grup wsparcia dla osób opiekujących się osobami niepełnosprawnymi	- liczba utworzonych grup wsparcia
	Wspieranie działalności organizacji pozarządowych w zakresie pomocy osobom niepełnosprawnym	- liczba interwencji, działań wspierających NGO
Poprawa funkcjonowania w środowisku i zapobieganie zjawisku pogłębiania się niepełnosprawności	Stworzenie Gminnego Centrum Wolontariatu	- liczba wolontariuszy działających przy GCW
	Organizacja pomocy sąsiedzkiej	- liczba osób zaangażowanych w pomoc sąsiedzką
	Prowadzenie punktu wypożyczania sprzętu rehabilitacyjnego	- liczba osób korzystających z usług punktu
	Organizowanie spotkań, konsultacji, konferencji dotyczących problemów prawnych i innych dotyczących osób niepełnosprawnych	- liczba zorganizowanych spotkań, konsultacji, konferencji
	Organizacja dowozów uczniów niepełnosprawnych do placówek edukacyjnych i innych zajmujących się rehabilitacją zawodową i społeczną osób niepełnosprawnych	- liczba osób korzystających z dowozu
	Współpraca z NGO w zakresie zadań wynikających z ustawy o pomocy społecznej	- liczba i rodzaj współpracy
	Wspólne diagnozowanie potrzeb i problemów społeczności lokalnych, wyznaczanie celów do rozwoju	- liczba wspólnych działań
Aktywizacja do działania na rzecz swojej społeczności poprzez zakładanie organizacji pozarządowych	Tworzenie systemu wsparcia dla NGO w tym doradztwo prawne i finansowe	- liczba organizacji, którym udzielono wsparcia
	Wspomaganie grup obywatelskich w zakładaniu organizacji pozarządowych	- liczba i rodzaj podjętych działań w zakresie rozwiązywania problemów społecznych

W każdym realizowanym zadaniu zostaną zidentyfikowane wskaźniki, przed rozpoczęciem realizacji - zaplanowane, na końcu - osiągnięte. Każde zadanie zostanie podsumowane raportem pisemnym, przekazywanym do koordynatora strategii.

Wzór raportu:

zadanie/ projekt	instytucja/ organizacja realizująca	zaplanowane wskaźniki osiągnięć	osiągnięte wskaźniki	źródła danych
nazwa i opis, cele		twarde	twarde	ankiety, listy obecności, dokumenty projektu, itp.
		miękkie	miękkie	

• Ewaluacja strategii

Ewaluacja strategii będzie to systematyczna i obiektywna jej ocena – jej zaplanowania, wdrożenia i rezultatów. Celem ewaluacji GSRPS jest określenie adekwatności i stopnia osiągnięcia celów, efektywności, skuteczności, wpływu i trwałości.

Ewaluacja stanowić będzie ocenę przedsięwzięć w kontekście ich wyniku, wpływu, oraz potrzeb, które miały zaspokajać. W tym ujęciu celem ewaluacji będzie weryfikacja osiągnięć danego przedsięwzięcia w realizacji do zaplanowanych oczekiwań oraz wykorzystanie uzyskanych w ten sposób informacji i doświadczeń przy projektowaniu i planowaniu podobnych działań w przyszłości. Rekomendacje i wnioski formułowane będą w oparciu o określone standardy i kryteria.

- osiągnięcie celów operacyjnych może być przedstawione poprzez produkty (np. dostarczenie określonej liczby szkoleń dla osób bezrobotnych);
- realizacja celów szczegółowych/zadań może być przedstawiona poprzez rezultaty (np. osiągnięcia poprawy – w wyniku zrealizowanych szkoleń – w zakresie możliwości zatrudnienia osób bezrobotnych);
- realizacja celów ogólnych/strategicznych może być przedstawiona poprzez wyniki oddziaływania strategii (np., ograniczenia bezrobocia wśród osób wcześniej bezrobotnych);

Ewaluacja ocenić będzie wszystkie elementy logiki interwencji strategii - zarówno dla poziomu działań, produktów, rezultatów i oddziaływań, jak i na poziomie wszystkich rodzajów celów danej interwencji.

Zasadniczym celem ewaluacji będzie stałe doskonalenie skuteczności i efektywności interwencji publicznej, rozumiane w kategoriach pozytywnych efektów społecznych lub gospodarczych związanych bezpośrednio z realizacją danej strategii. Celem ewaluacji będzie przede wszystkim uzyskanie niezależnej opinii na temat rzeczywistych lub potencjalnych sukcesów strategii oraz czynników, które przyczyniły się do osiągnięcia danych rezultatów. Jednym z celów ewaluacji jest również wymiar edukacyjny, to analiza mechanizmów działania strategii, próba identyfikacji dobrych praktyk w zarządzaniu strategią i ich upowszechnienie czy też analiza popełnionych błędów celem ich uniknięcia w przyszłości.

Kryteria ewaluacji

Jednym z ważnych elementów etapu planowania ewaluacji będzie podjęcie decyzji w jaki sposób ma być dokonana ocena, jakie kryteria ewaluacji powinny być zastosowane do określonego badania.

Główne kryteria ewaluacji:

- trafność
- efektywność
- skuteczność
- oddziaływanie/użyteczność
- trwałość.

Proces ewaluacji

Ewaluacja strategii jest procesem wieloetapowym, na który składa się: planowanie, projektowanie, realizacja, raportowanie, wykorzystanie wyników ewaluacji.

- Planowanie ewaluacji GSRPS obejmie następujące etapy:

- określenie celu (lub celów): zdefiniowanie problemów oraz podstawowych kryteriów ewaluacji, dzięki czemu otrzymamy odpowiedź na pytanie: po co przeprowadzamy ewaluację;
- wyznaczenie czasu badania: etapu w cyklu realizacji strategii, który będzie podlegał ewaluacji i wstępnego harmonogramu ewaluacji (rozpoczęcia, zakończenia, terminu dostarczenia raportu z ewaluacji);
- wskazanie zakresu: przedmiotowego (strategii poddanej ewaluacji lub innych obszarów interwencji czy zagadnień horyzontalnych); czasowego; terytorialnego oraz określenie zasobów potrzebnych do realizacji badania;
- wybór odbiorców: w zależności od sprecyzowania grup docelowych strategii czy innych zainteresowanych stron;

- identyfikacja dostępnych danych wyjściowych, czyli dokumentów programowych, raportów z monitoringu strategii, danych statystycznych, wyników wcześniejszych ewaluacji;

Załączniki

Ankieta - Wypracowanie Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych

Szanowni Mieszkańcy Gminy Kołobrzeg

Gminny Ośrodek pomocy Społecznej w Kołobrzegu przystąpił do wypracowania **Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych**. Strategia sprecyzuje i zweryfikuje najważniejsze problemy społeczne w naszej Gminie, a także określi sposoby ich rozwiązywania. Aby trafnie określić cele i zadania do realizacji potrzebna jest współpraca całej społeczności Gminy. Prosimy o poważne potraktowanie ankiety i przemyślane odpowiedzi na zawarte w niej pytania.

Uwaga! Ankieta jest anonimowa!

Metryczka (wstawić X przy wybranej odpowiedzi):

Płeć: Kobieta Mężczyzna

Wiek: 13 – 16 17 – 25 26 – 59 60 i więcej

Zawód: uczeń rolnik przedsiębiorca pracownik umysłowy pracownik fizyczny

emeryt/rencista bezrobotny inny (jaki?)

Wykształcenie:

podstawowe zawodowe średnie policealne wyższe

W jakim stopniu jest Pan(i) zadowolony z następujących warunków życia w Gminie Proszę zaznaczyć przy każdym stwierdzeniu poniżej jedną z możliwych odpowiedzi od 0 do 4		Bardzo niezadowolony/a	Niezadowolony/a	Niezdecydowany/a	Zadowolony/a	Bardzo zadowolony/a
1.	Organizacja czasu wolnego (koła zainteresowań, kluby sportowe)	0	1	2	3	4
2.	Dostęp do Internetu	0	1	2	3	4
3.	Dostęp do informacji na temat wydarzeń w Gminie	0	1	2	3	4
4.	Dostęp do kultury: biblioteka, koncerty, wystawy	0	1	2	3	4
5.	Organizacja imprez cyklicznych w Gminie	0	1	2	3	4
6.	Dostępność doradztwa psychologiczno - prawnego	0	1	2	3	4
7.	Poziom pomocy społecznej	0	1	2	3	4
8.	Poziom opieki zdrowotnej	0	1	2	3	4
9.	Bezpieczeństwo publiczne	0	1	2	3	4
10.	Warunki mieszkaniowe	0	1	2	3	4

11.	Miejsca rekreacji (np. parki, skwery, place zabaw)	0	1	2	3	4
12.	Jakość szkół	0	1	2	3	4
13.	Dostępność przedszkoli	0	1	2	3	4
14.	Żywość lokalnej tradycji i historii w codziennym życiu	0	1	2	3	4
15.	Siła więzi międzyludzkich integrujących mieszkańców	0	1	2	3	4
16.	Dostępność handlu i usług	0	1	2	3	4
17.	Poziom udziału mieszkańców w życiu publicznym Gminy	0	1	2	3	4

W każdym pytaniu od 1 do 6 prosimy o zaznaczenie (X) 2 wybranych odpowiedzi:

1) Jakie problemy społeczne dzieci i młodzieży uważa Pan/Pani za najważniejsze na terenie naszej Gminy?

- Brak pozytywnych wzorców i autorytetów
- Przemoc ze strony rodziców
- Alkohol i papierosy
- Narkotyki
- Chuligaństwo
- Brak zorganizowanych form spędzania wolnego czasu
- Bezproduktywne spędzanie czasu wolnego
- Inne (jakie?)
-

2) Jakie problemy społeczne rodzin uważa Pan/Pani za najważniejsze na terenie naszej Gminy?

- Nieporadność życiowa
- Ubóstwo
- Bezrobocie
- Alkoholizm
- Bezradność opiekuńczo-wychowawcza
- Brak poradnictwa psychologiczno - prawnego
- Niski poziom wzajemnej pomocy pomiędzy rodzinami
- Zanikanie tradycyjnych form spotkań rodzinnych
- Inne (jakie?)

.....
3) Jakie problemy społeczne osób starszych uważa Pan/Pani za najważniejsze na terenie naszej Gminy?

- Izolacja społeczna (samotność)
- Izolacja rodzinna (odrzućenie)
- Niepełnosprawność
- Niezdolność do samoobsługi
- Brak zorganizowanych form wspólnego spędzania czasu
- Inne (jakie?)

.....
4) Jakie problemy społeczne w obszarze opieki zdrowotnej uważa Pan/Pani za najważniejsze na terenie naszej Gminy?

- Długi okres oczekiwania na usługi medyczne
- Mała liczba lekarzy specjalistów
- Ograniczona liczba wizyt domowych lekarza u osób przewlekle chorych i niepełnosprawnych
- Inne (jakie?)

.....
5) Jakie problemy społeczne w obszarze edukacji uważa Pan/Pani za najważniejsze na terenie naszej Gminy?

- Brak placówek wychowania przedszkolnego
- Brak wykorzystania bazy szkolnej w czasie wolnym od nauki
- Niedostateczne wsparcie psychologiczno-pedagogiczne
- Brak stołówek szkolnych
- Inne (jakie?)

6) Jakie problemy społeczne w obszarze sportu i kultury uważa Pan/Pani za najważniejsze na terenie naszej Gminy?

- Brak organizacji pozarządowych inspirujących działalność kulturalną i sportową
- Brak wiejskich świetlic i ognisk kultury
- Nie w pełni wykorzystany potencjał historii i kultury regionu
- Niewykorzystany potencjał uzdolnionej i utalentowanej młodzieży
- Zbyt mało imprez i wydarzeń środowiskowych
- Inne (jakie?)

Poniżej są wymienione zadania, służące rozwiązywaniu problemów społecznych na terenie Gminy. Proszę używając skali od 1 do 10 ocenić, na ile ważne są poszczególne zadania przez wpisanie jednej z cyfr ze skali w kolumnie po prawej stronie za każdym zadaniem.

1-----2-----3-----4-----5-----6-----7-----8-----9-----10
 mało ważne bardzo ważne

1	Utworzenie punktu informacyjnego w Gminie oferującego usługi doradztwa zawodowego i pośrednictwa pracy	
2	Mobilny punkt pomocy specjalistycznej dla osób uzależnionych	
3	Dzienny Dom Pomocy Społecznej	
4	Likwidacja barier architektonicznych w urzędach	
5	Mieszkania chronione, lokale socjalne	
6	Usługi opiekuńcze dla osób starszych i/lub niepełnosprawnych	
7	Stworzenie sieci pomocy sąsiedzkiej	
8	Założenie grup wsparcia dla osób niepełnosprawnych	
9	Założenie grup wsparcia dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie	
10	Organizacja miejsc zakwaterowania dla sprawców przemocy	
11	Założenie wolontariatu	

12	Finansowanie płatnych szczepionek dla dzieci	
13	Zwiększenie dostępu do lekarzy specjalistów (kardiolog, diabetolog, onkolog)	
14	Pomoc psychologa/terapeuty, profilaktyka uzależnień dla dzieci, młodzieży, dorosłych	
15	Stypendia dla dzieci z ubogich rodzin	
16	Zapewnienie dostępu do pedagoga, logopedy i opieki medycznej w szkołach i przedszkolach	
17	Wydłużenie czasu pracy przedszkoli	
18	Poszerzenie oferty o oddział żłobkowy	
19	Zwiększenie ilości obiektów sportowo-rekreacyjnych na terenie placówek oświatowych	
20	Potrzeba pedagogizacji rodziców i dzieci	

Jeśli według Pana/Pani pominęliśmy w ankiecie jakiś ważny problem, to proszę go opisać w tym miejscu:

.....

Jeśli według Pana/Pani warto podjąć inne zadania, inicjatywy na rzecz integracji społecznej mieszkańców, które nie zostały wcześniej wymienione w ankiecie, to proszę wymienić poniżej:

.....

DZIĘKUJEMY!

Wykaz skrótów

GKRPA – Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

GSRPS – Gminna Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych

GUS – Główny Urząd Statystyczny

JST – jednostka samorządu terytorialnego

GKRPA – Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

OPS – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej

NGO – ang. *Non-Governmental Organization* – organizacja pozarządowa

ZOZ – Zakład Opieki Zdrowotnej

OSP – Ochotnicza Straż Pożarna

PUP - Powiatowy Urząd Pracy

PCPR – Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie

Spis wykresów i tabel

Wykres 1. Udział respondentów ankiety w podziale na płeć. Źródło: opracowanie własne na podstawie analizy ankiet. 14

Wykres 2. Udział respondentów wg wieku. Źródło: opracowanie własne na podstawie analizy ankiet. 14

Wykres 3. Podział respondentów wg statusu zawodowego. Źródło: opracowanie własne na podstawie analizy ankiet. 15

Wykres 4. Podział respondentów wg poziomu wykształcenia. Źródło: opracowanie własne na podstawie analizy ankiet. 15

Wykres 5. Przedsiębiorstwa z terenu Gminy Kołobrzeg. Podział według rodzajów działalności PKD 2007. Źródło: www.stat.gov.pl..... 19

Wykres 6. Liczba mieszkańców Gminy Kołobrzeg w latach 2013-2015 w podziale na płeć oraz ogółem. Źródło: dane UG Kołobrzeg..... 22

<u>Wykres 7. Ruch naturalny ludności (urodzenia i zgony) w Gminie Kołobrzeg w latach 2012-2014. Źródło: dane GUS.</u>	22
<u>Wykres 8. Migracje na terenie Gminy Kołobrzeg w latach 2012-2014. Źródło: dane GUS.</u>	23
<u>Wykres 9. Liczba rodzin, którym przyznano pomoc z powodu długotrwałej lub ciężkiej choroby w latach 2013-2015. Źródło: dane GOPS Kołobrzeg.</u>	37
<u>Wykres 10. Liczba rodzin, którym przyznano pomoc z powodu bezrobocia w latach 2013-2015. Źródło: dane GOPS Kołobrzeg.</u>	37
<u>Wykres 11. Liczba rodzin, którym przyznano pomoc z powodu niepełnosprawności w latach 2013-2015. Źródło: GOPS Kołobrzeg.</u>	39
<u>Wykres 12. Liczba rodzin, którym przyznano pomoc z powodu bezradności w sprawach opiekuńczo- wychowawczych w latach 2013-2015. Źródło: dane GOPS Kołobrzeg.</u>	39
<u>Wykres 13. Liczba rodzin, którym przyznano pomoc z powodu potrzeby ochrony macierzyństwa w latach 2013-2015. Źródło: dane GOPS Kołobrzeg.</u>	41
<u>Wykres 14. Liczba rodzin, którym przyznano pomoc z powodu ubóstwa w latach 2013-2015. Źródło: dane GOPS Kołobrzeg.</u>	42
<u>Wykres 15. Liczba rodzin, którym przyznano pomoc z powodu bezdomności w latach 2013-2015. Źródło: dane GOPS Kołobrzeg.</u>	42
<u>Wykres 16. Liczba rodzin, którym przyznano pomoc z powodu uzależnień w latach 2013-2015. Źródło: dane GOPS Kołobrzeg.</u>	43
<u>Wykres 17. Liczba rodzin, którym przyznano pomoc z powodu przemocy domowej w latach 2013-2015. Źródło: dane GOPS Kołobrzeg.</u>	44
<u>Wykres 18. Liczba sporządzonych „Niebieskich Kart” w latach 2013-2015. Dane GOPS Kołobrzeg.</u>	44
<u>Tabela 1. Podmioty gospodarki narodowej – wskaźniki. Źródło: www.stat.gov.pl</u>	19
<u>Tabela 2. Demografia Gminy Kołobrzeg. Źródło: dane UG Kołobrzeg.</u>	21
<u>Tabela 3. Zasoby mieszkaniowe w Gminie Kołobrzeg. Źródło: dane GUS www.stat.gov.pl</u>	24

<u>Tabela 4. Dane o korzystających z pomocy i wsparcia. Źródło: dane GOPS Kołobrzeg.....</u>	<u>29</u>
<u>Tabela 5. Liczba udzielonych świadczeń w latach 2012-2014. Źródło: dane GOPS Kołobrzeg.....</u>	<u>30</u>
<u>Tabela 6. Liczba osób korzystających z funduszu alimentacyjnego. dane GOPS Kołobrzeg..</u>	<u>30</u>
<u>Tabela 7: Liczba przeprowadzonych postępowań przygotowawczych w Posterunku Policji w Dźwirzynie.. Źródło: dane Policji.....</u>	<u>33</u>
<u>Tabela 8. Powody przyznawania świadczeń z pomocy społecznej w latach 2013-2015. Źródło: dane GOPS Kołobrzeg.....</u>	<u>36</u>
<u>Tabela 9. Bezrobocie rejestrowane w Gminie Kołobrzeg w latach 2012-2014. Źródło: dane GUS.....</u>	<u>38</u>
<u>Tabela 10. Stopa bezrobocia w Powiecie Kołobrzeskim, Województwie Zachodniopomorskim oraz Kraju w latach 2012-2014. Źródło: www.polskawliczbach.pl.....</u>	<u>38</u>
<u>Tabela 11. Typy rodzin korzystających ze świadczeń pomocy społecznej w latach 2013-2015. Źródło: dane GOPS Kołobrzeg.....</u>	<u>40</u>
<u>Tabela 12. Dane dotyczące liczby dzieci przebywających w placówkach opiekuńczo-wychowawczych. Źródło: dane PCPR Kołobrzeg.....</u>	<u>40</u>
<u>Tabela 13. Działalność Punktu Konsultacyjnego na terenie Gminy Kołobrzeg. Źródło GOPS Kołobrzeg.....</u>	<u>43</u>
<u>Tabela 14. Liczba założonych formularzy „Niebieska Karta” w Gminie Kołobrzeg w latach 2013-2015. Źródło: dane GOPS Kołobrzeg.....</u>	<u>45</u>
<u>Rysunek 1. Umiejscowienie Gminy Kołobrzeg w Powiecie Kołobrzeskim i w Województwie Zachodniopomorskim. Źródło: www.osp.org.pl.....</u>	<u>17</u>

UZASADNIENIE

Do zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym należy opracowanie i realizacja gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i innych, którym celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka.

Celem Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych jest przedstawienie bilansu korzystnych i niekorzystnych cech społecznych regionu – Gminy Kołobrzeg na podstawie których możliwe będzie sprawne i racjonalne organizowanie działań zmierzających do rozwiązywania problemów społecznych Gminy.